

01_eda

August 21, 2025

```
[1]: # Hücre 1: Amaç: Veri setini yüklemek ve ilk 5 satırı, sütun isimlerini ve
      ↪ genel yapısını incelemek
import pandas as pd

# 'gps_locations.csv' dosyasını yükle
df = pd.read_csv('../data/raw/gps_locations.csv')

# İlk 5 satırı göster
print("İlk 5 satır:")
print(df.head())

# Sütun isimleri ve veri tiplerini göster
print("\nSütun isimleri ve veri tipleri:")
print(df.dtypes)

# Genel bilgi (eksik değerler, toplam satır/sütun)
print("\nGenel bilgi:")
print(df.info())
```

İlk 5 satır:

	trip_id	driver_id	vehicle_id	timestamp	latitude	longitude	\
0	1	101	1001	2023-01-01 00:00:00	38.916143	-80.345269	
1	2	105	2002	2023-01-01 00:00:01	37.011830	-89.079516	
2	3	103	2002	2023-01-01 00:00:02	33.784009	-99.103643	
3	4	102	2002	2023-01-01 00:00:03	45.314835	-102.046210	
4	5	101	2002	2023-01-01 00:00:04	30.473386	-92.362577	

	speed	acceleration	steering_angle	heading	...	\
0	39.484646	3.612832	6	212.555994	...	
1	2.795422	-0.593295	-21	134.541146	...	
2	13.842558	-0.209264	26	116.452839	...	
3	69.121833	-0.413943	6	26.970247	...	
4	13.061111	5.774122	-1	333.804023	...	

	weather_conditions	road_type	traffic_condition	stop_events	\
0	Sunny	Urban	Light	0	
1	Sunny	Highway	Light	0	
2	Cloudy	Urban	Moderate	0	

3	Sunny	Highway	Moderate	3
4	Sunny	Rural	Moderate	0

	geofencing_violation	anomalous_event	route_anomaly	route_deviation_score	\
0	0	0	0	0.176974	
1	0	1	0	0.229316	
2	0	0	0	0.473809	
3	0	0	0	0.368063	
4	0	0	0	0.145270	

	acceleration_variation	behavioral_consistency_index
0	0.715284	0.468189
1	0.487761	0.234935
2	0.881141	0.192588
3	0.937918	0.363707
4	0.702187	0.178748

[5 rows x 26 columns]

Sütun isimleri ve veri tipleri:

trip_id	int64
driver_id	int64
vehicle_id	int64
timestamp	object
latitude	float64
longitude	float64
speed	float64
acceleration	float64
steering_angle	int64
heading	float64
trip_duration	float64
trip_distance	float64
fuel_consumption	float64
rpm	float64
brake_usage	int64
lane_deviation	float64
weather_conditions	object
road_type	object
traffic_condition	object
stop_events	int64
geofencing_violation	int64
anomalous_event	int64
route_anomaly	int64
route_deviation_score	float64
acceleration_variation	float64
behavioral_consistency_index	float64
dtype:	object

Genel bilgi:

<class 'pandas.core.frame.DataFrame'>

RangeIndex: 120000 entries, 0 to 119999

Data columns (total 26 columns):

#	Column	Non-Null Count	Dtype
0	trip_id	120000 non-null	int64
1	driver_id	120000 non-null	int64
2	vehicle_id	120000 non-null	int64
3	timestamp	120000 non-null	object
4	latitude	120000 non-null	float64
5	longitude	120000 non-null	float64
6	speed	120000 non-null	float64
7	acceleration	120000 non-null	float64
8	steering_angle	120000 non-null	int64
9	heading	120000 non-null	float64
10	trip_duration	120000 non-null	float64
11	trip_distance	120000 non-null	float64
12	fuel_consumption	120000 non-null	float64
13	rpm	120000 non-null	float64
14	brake_usage	120000 non-null	int64
15	lane_deviation	120000 non-null	float64
16	weather_conditions	120000 non-null	object
17	road_type	120000 non-null	object
18	traffic_condition	120000 non-null	object
19	stop_events	120000 non-null	int64
20	geofencing_violation	120000 non-null	int64
21	anomalous_event	120000 non-null	int64
22	route_anomaly	120000 non-null	int64
23	route_deviation_score	120000 non-null	float64
24	acceleration_variation	120000 non-null	float64
25	behavioral_consistency_index	120000 non-null	float64

dtypes: float64(13), int64(9), object(4)

memory usage: 23.8+ MB

None

```
[2]: # Hücre 2: Veri setinin 'timestamp' sütununu datetime formatına dönüştürme
if df is not None:
    print("\n'timestamp' sütunu dönüşümden önce:")
    print(df['timestamp'].head())

    df['timestamp'] = pd.to_datetime(df['timestamp'])

    print("\n'timestamp' sütunu dönüşümden sonra:")
    print(df['timestamp'].head())

    # Veri tiplerini tekrar kontrol etme
```

```
print("\nDönüşümden sonra sütun bilgileri:")
df.info()
```

'timestamp' sütunu dönüşümden önce:

```
0    2023-01-01 00:00:00
1    2023-01-01 00:00:01
2    2023-01-01 00:00:02
3    2023-01-01 00:00:03
4    2023-01-01 00:00:04
```

Name: timestamp, dtype: object

'timestamp' sütunu dönüşümden sonra:

```
0    2023-01-01 00:00:00
1    2023-01-01 00:00:01
2    2023-01-01 00:00:02
3    2023-01-01 00:00:03
4    2023-01-01 00:00:04
```

Name: timestamp, dtype: datetime64[ns]

Dönüşümden sonra sütun bilgileri:

<class 'pandas.core.frame.DataFrame'>

RangeIndex: 120000 entries, 0 to 119999

Data columns (total 26 columns):

#	Column	Non-Null Count	Dtype
0	trip_id	120000 non-null	int64
1	driver_id	120000 non-null	int64
2	vehicle_id	120000 non-null	int64
3	timestamp	120000 non-null	datetime64[ns]
4	latitude	120000 non-null	float64
5	longitude	120000 non-null	float64
6	speed	120000 non-null	float64
7	acceleration	120000 non-null	float64
8	steering_angle	120000 non-null	int64
9	heading	120000 non-null	float64
10	trip_duration	120000 non-null	float64
11	trip_distance	120000 non-null	float64
12	fuel_consumption	120000 non-null	float64
13	rpm	120000 non-null	float64
14	brake_usage	120000 non-null	int64
15	lane_deviation	120000 non-null	float64
16	weather_conditions	120000 non-null	object
17	road_type	120000 non-null	object
18	traffic_condition	120000 non-null	object
19	stop_events	120000 non-null	int64
20	geofencing_violation	120000 non-null	int64
21	anomalous_event	120000 non-null	int64

```

22 route_anomaly          120000 non-null  int64
23 route_deviation_score  120000 non-null  float64
24 acceleration_variation 120000 non-null  float64
25 behavioral_consistency_index 120000 non-null float64
dtypes: datetime64[ns](1), float64(13), int64(9), object(3)
memory usage: 23.8+ MB

```

```

[3]: # =====
# Hücre 3: Veri Setinde Anomali Dağılımı Kontrolü
# Bu h crede 'anomalous_event' ve 'geofencing_violation'
# sütunlarının dağılımlarını (sayı, y zde, eksik değer)
# tablo ve grafik olarak inceliyoruz.
# =====

import pandas as pd
import matplotlib.pyplot as plt

def show_distribution(df: pd.DataFrame, column: str):
    """Verilen s tunun dağılımını tablo ve grafik olarak g sterir."""

    # Eksik değerleri de dahil ederek sayım
    counts = df[column].value_counts(dropna=False)
    percentages = df[column].value_counts(normalize=True, dropna=False) * 100

    # Sonucu DataFrame olarak d zenli göster
    dist = pd.DataFrame({
        "count": counts,
        "percentage": percentages.round(2)
    })

    print(f"\n--- {column} sütununun dağılımı ---")
    print(dist)

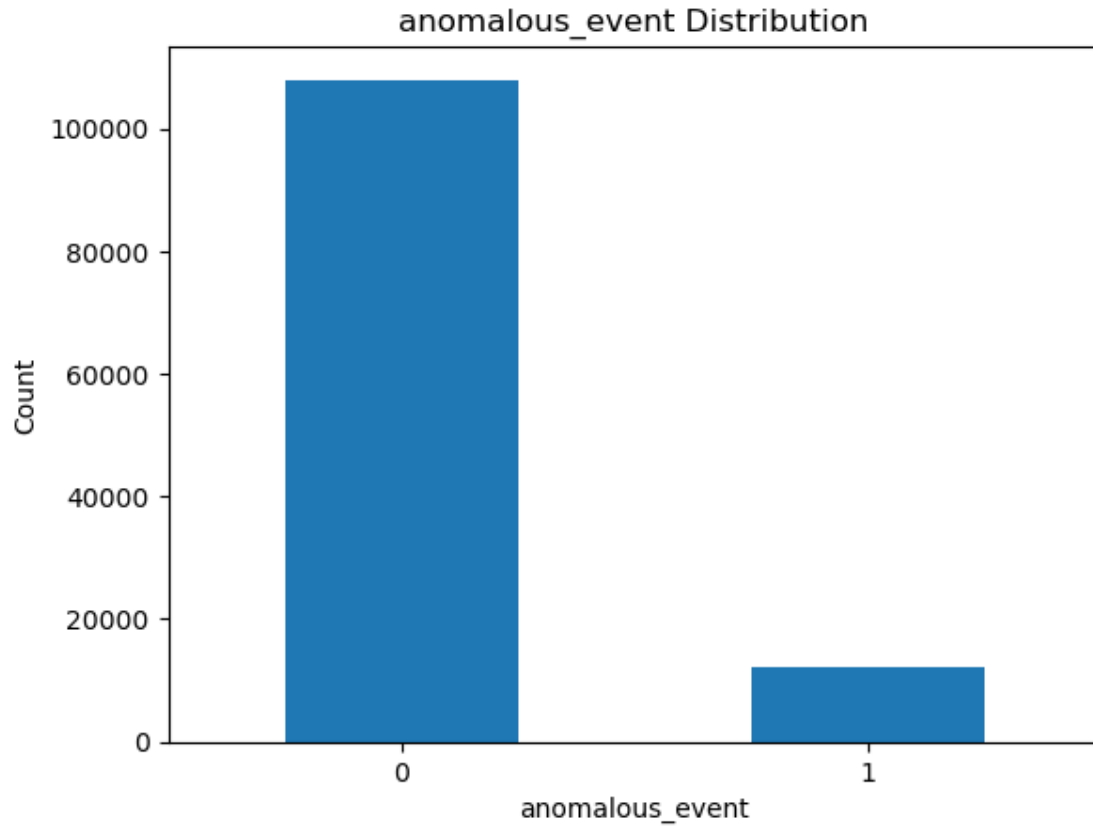
    # G rselleřtirme
    counts.plot(
        kind="bar",
        title=f"{column} Distribution",
        rot=0
    )
    plt.ylabel("Count")
    plt.show()

# Fonksiyon  aėr ları
show_distribution(df, "anomalous_event")
show_distribution(df, "geofencing_violation")

```

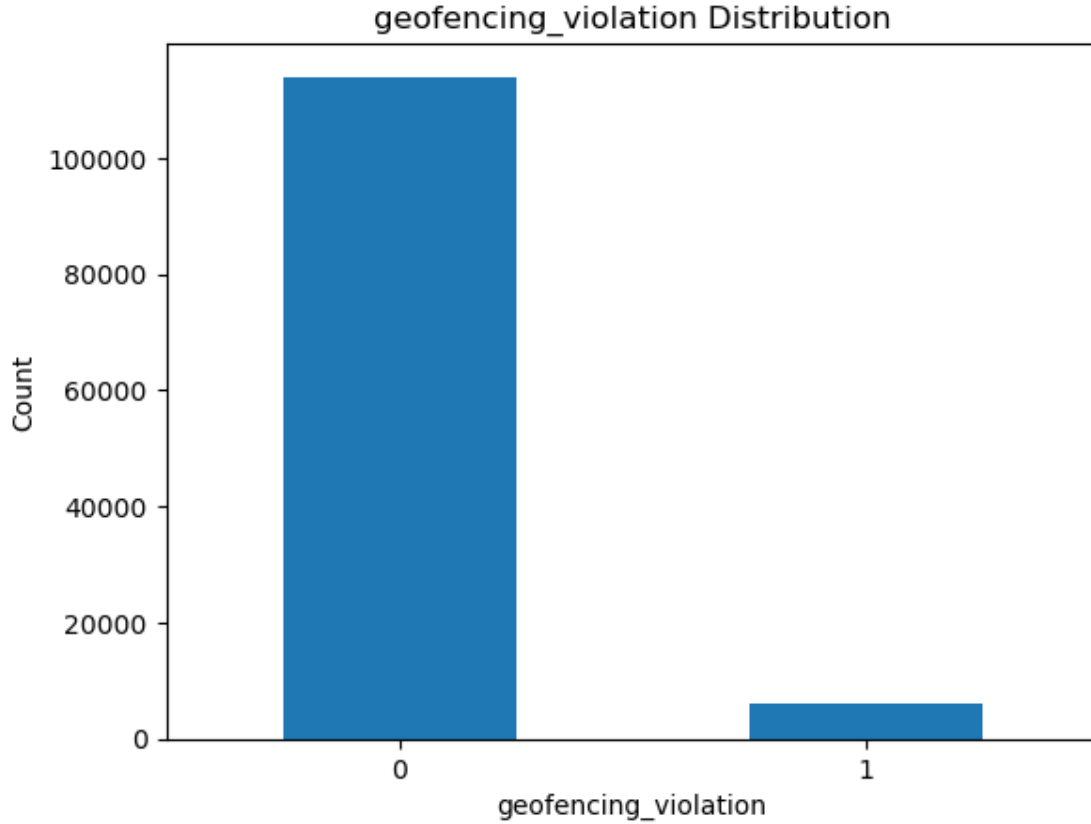
```
--- anomalous_event sütununun dağılımı ---
```

	count	percentage
anomalous_event		
0	107980	89.98
1	12020	10.02

--- geofencing_violation sütununun dağılımı ---

	count	percentage
geofencing_violation		
0	113971	94.98
1	6029	5.02


```
[4]: # Hücre 4: Amaç: Enlem, boylam ve di er sayısal sütunlar için temel
      ↳ istatistikleri (ortalama, min/max, vb.) hesaplamak
print("Temel istatistikler:")
print(df.describe())
```

Temel istatistikler:

	trip_id	driver_id	vehicle_id \
count	120000.000000	120000.000000	120000.000000
mean	60000.500000	102.098875	2106.479375
min	1.000000	101.000000	1001.000000
25%	30000.750000	101.000000	1001.000000
50%	60000.500000	102.000000	2002.000000
75%	90000.250000	103.000000	3003.000000
max	120000.000000	105.000000	5005.000000
std	34641.160489	1.371367	1379.539988

	timestamp	latitude	longitude \
count	120000	120000.000000	120000.000000
mean	2023-01-01 16:39:59.499999744	39.990066	-90.002296
min	2023-01-01 00:00:00	17.930570	-133.129729
25%	2023-01-01 08:19:59.750000128	36.623453	-96.799608

50%	2023-01-01 16:39:59.500000	39.987503	-89.969652
75%	2023-01-02 00:59:59.249999872	43.357958	-83.241541
max	2023-01-02 09:19:59	61.096832	-46.981523
std	NaN	5.002472	10.026103

	speed	acceleration	steering_angle	heading	...	\
count	120000.000000	120000.000000	120000.000000	120000.000000	...	
mean	29.971987	1.003904	0.082442	179.923038	...	
min	0.000157	-0.999910	-45.000000	0.000915	...	
25%	8.615250	-0.419030	-10.000000	89.972635	...	
50%	20.633107	0.388639	0.000000	179.859502	...	
75%	41.439832	1.777851	10.000000	269.673973	...	
max	365.764111	22.032532	45.000000	359.996851	...	
std	30.211853	1.998322	14.870230	103.833915	...	

	rpm	brake_usage	lane_deviation	stop_events	...	\
count	120000.000000	120000.000000	120000.000000	120000.000000	...	
mean	1991.533620	4.995767	0.285753	0.996800	...	
min	500.015651	0.000000	0.000354	0.000000	...	
25%	927.900033	3.000000	0.161382	0.000000	...	
50%	1535.258915	5.000000	0.264586	1.000000	...	
75%	2563.837376	6.000000	0.389144	2.000000	...	
max	18879.432692	19.000000	0.932762	8.000000	...	
std	1498.933743	2.240727	0.159819	1.001481	...	

	geofencing_violation	anomalous_event	route_anomaly	...	\
count	120000.000000	120000.000000	120000.000000	...	
mean	0.050242	0.100167	0.099708	...	
min	0.000000	0.000000	0.000000	...	
25%	0.000000	0.000000	0.000000	...	
50%	0.000000	0.000000	0.000000	...	
75%	0.000000	0.000000	0.000000	...	
max	1.000000	1.000000	1.000000	...	
std	0.218444	0.300223	0.299612	...	

	route_deviation_score	acceleration_variation	...	\
count	120000.000000	120000.000000	...	
mean	0.285187	0.714811	...	
min	0.000305	0.075593	...	
25%	0.160065	0.611532	...	
50%	0.263214	0.735854	...	
75%	0.389066	0.838992	...	
max	0.948786	0.999540	...	
std	0.159840	0.159045	...	

	behavioral_consistency_index
count	120000.000000
mean	0.285855

min	0.000295
25%	0.160986
50%	0.264427
75%	0.389694
max	0.942612
std	0.160088

[8 rows x 23 columns]

```
[5]: # =====
# Hücre 5: Zaman Damgası ve Konum Verilerinin Kontrolü
# Amaç: Zaman damgasının ve konum verilerinin varlığını, veri tiplerini ve
#       aralıklarını kontrol etmek.
# =====

# Gerekli kütüphaneleri içe aktarma
import pandas as pd

# Not: df dataframe'inin yüklü ve timestamp'in datetime'a dönüştürülmüş
#       olduğunu varsayıyoruz.

# Zaman damgası (timestamp) sütununun varlığını ve veri tipini kontrol et
print("--- Zaman Damgası Kontrolü ---")
if 'timestamp' in df.columns:
    print(f"'{timestamp}' sütunu mevcut.")
    print(f"Veri tipi: {df['timestamp'].dtype}")

    # Zaman damgasının doğru bir şekilde datetime'a dönüştürüldüğünü doğrula
    if pd.api.types.is_datetime64_any_dtype(df['timestamp']):
        print(f"'{timestamp}' sütunu doğru bir şekilde datetime formatında.")
        print(f"En erken tarih: {df['timestamp'].min()}")
        print(f"En geç tarih: {df['timestamp'].max()}")
    else:
        print(f"Hata: '{timestamp}' sütunu datetime formatında değil.")
else:
    print(f"Hata: '{timestamp}' sütunu bulunamadı!")

print("\n--- Konum (Enlem & Boylam) Kontrolü ---")
# Enlem ve boylam sütunlarının varlığını kontrol et
if all(col in df.columns for col in ['latitude', 'longitude']):
    print("Enlem ve boylam sütunları mevcut.")

    # Enlem ve boylamın coğrafi olarak mantıklı aralıkta olup olmadığını
    # kontrol et
    # Enlem: -90 ile +90, Boylam: -180 ile +180
    lat_min, lat_max = df['latitude'].min(), df['latitude'].max()
    lon_min, lon_max = df['longitude'].min(), df['longitude'].max()
```

```

print(f"Enlem (Latitude) Aralığı: {lat_min} - {lat_max}")
print(f"Boylam (Longitude) Aralığı: {lon_min} - {lon_max}")

if (-90 <= lat_min <= 90) and (-90 <= lat_max <= 90) and \
    (-180 <= lon_min <= 180) and (-180 <= lon_max <= 180):
    print("Enlem ve boylam değerleri coğrafi olarak mantıklı aralıkta,
    ↪görünüyor.")
else:
    print("Uyarı: Enlem veya boylam değerleri coğrafi olarak mantıksız,
    ↪aralıkta olabilir.")

# Herhangi bir 0,0 koordinatı var mı diye kontrol et
zero_coords = df[(df['latitude'] == 0) & (df['longitude'] == 0)]
if not zero_coords.empty:
    print(f"Uyarı: Veri setinde {len(zero_coords)} adet (0,0) koordinatına,
    ↪rastlandı.")
else:
    print("Veri setinde (0,0) koordinatına rastlanmadı.")

else:
    print("Hata: 'latitude' veya 'longitude' sütunları eksik!")

```

```

--- Zaman Damgası Kontrolü ---
'timestamp' sütunu mevcut.
Veri tipi: datetime64[ns]
'timestamp' sütunu doğru bir şekilde datetime formatında.
En erken tarih: 2023-01-01 00:00:00
En geç tarih: 2023-01-02 09:19:59

```

```

--- Konum (Enlem & Boylam) Kontrolü ---
Enlem ve boylam sütunları mevcut.
Enlem (Latitude) Aralığı: 17.930570167843545 - 61.096831718895714
Boylam (Longitude) Aralığı: -133.12972918749162 - -46.981522572746016
Enlem ve boylam değerleri coğrafi olarak mantıklı aralıkta görünüyor.
Veri setinde (0,0) koordinatına rastlanmadı.

```

```

[6]: # =====
# Hücre 6: Tüm Sütunların ve Veri Tiplerinin Eksiksiz Listesi
# Amaç: Veri setindeki tüm sütunları, veri tiplerini ve eksik değer sayılarını,
    ↪tam olarak görüntülemek.
# =====

# Gerekli kütüphaneleri içe aktarma
import pandas as pd

# Not: df dataframe'inin yüklü olduğunu varsayıyoruz.

```

```

print("--- Veri Setindeki Tüm Sütunlar ve Bilgileri ---")

# Sütun adlarını listele
print("\nVeri setindeki tüm sütunların adları:")
print(df.columns.tolist())

print("\n--- Sütun Bilgileri (eksiksiz) ---")
# df.info() metodunu genişletilmiş formatta kullanarak tüm sütunları göster
df.info(verbose=True, show_counts=True)

```

--- Veri Setindeki Tüm Sütunlar ve Bilgileri ---

Veri setindeki tüm sütunların adları:

```

['trip_id', 'driver_id', 'vehicle_id', 'timestamp', 'latitude', 'longitude',
'speed', 'acceleration', 'steering_angle', 'heading', 'trip_duration',
'trip_distance', 'fuel_consumption', 'rpm', 'brake_usage', 'lane_deviation',
'weather_conditions', 'road_type', 'traffic_condition', 'stop_events',
'geofencing_violation', 'anomalous_event', 'route_anomaly',
'route_deviation_score', 'acceleration_variation',
'behavioral_consistency_index']

```

--- Sütun Bilgileri (eksiksiz) ---

<class 'pandas.core.frame.DataFrame'>

RangeIndex: 120000 entries, 0 to 119999

Data columns (total 26 columns):

#	Column	Non-Null Count	Dtype
0	trip_id	120000 non-null	int64
1	driver_id	120000 non-null	int64
2	vehicle_id	120000 non-null	int64
3	timestamp	120000 non-null	datetime64[ns]
4	latitude	120000 non-null	float64
5	longitude	120000 non-null	float64
6	speed	120000 non-null	float64
7	acceleration	120000 non-null	float64
8	steering_angle	120000 non-null	int64
9	heading	120000 non-null	float64
10	trip_duration	120000 non-null	float64
11	trip_distance	120000 non-null	float64
12	fuel_consumption	120000 non-null	float64
13	rpm	120000 non-null	float64
14	brake_usage	120000 non-null	int64
15	lane_deviation	120000 non-null	float64
16	weather_conditions	120000 non-null	object
17	road_type	120000 non-null	object
18	traffic_condition	120000 non-null	object
19	stop_events	120000 non-null	int64

```

20 geofencing_violation          120000 non-null int64
21 anomalous_event               120000 non-null int64
22 route_anomaly                 120000 non-null int64
23 route_deviation_score         120000 non-null float64
24 acceleration_variation        120000 non-null float64
25 behavioral_consistency_index  120000 non-null float64
dtypes: datetime64[ns](1), float64(13), int64(9), object(3)
memory usage: 23.8+ MB

```

```

[7]: # =====
# HÜCRE 7: Anomali Verisi Varlığı ve Dağılım Kontrolü
# Amaç: Veri setinde etiketlenmiş anomali verilerinin varlığını ve dağılımını
#       kontrol etmek.
# =====

print("--- Etiketli Anomali Verisi Kontrolü ---")

# Anomali etiketlerini içeren sütunları listele
anomaly_cols = ['anomalous_event', 'geofencing_violation', 'route_anomaly']

for col in anomaly_cols:
    if col in df.columns:
        print(f"\n'{col}' sütunu mevcut.")

        # Sütunun değer dağılımını ve yüzdelik oranını hesapla
        counts = df[col].value_counts()
        percentages = df[col].value_counts(normalize=True) * 100

        dist_df = pd.DataFrame({
            "count": counts,
            "percentage": percentages.round(2)
        })

        print(f"\n{col} Dağılımı:")
        print(dist_df)

        # Dağılımı görselleştirme
        plt.figure(figsize=(6, 4))
        dist_df.plot(kind='bar', y='count', rot=0, legend=False)
        plt.title(f'{col} Distribution')
        plt.ylabel('Count')
        plt.xlabel(col)
        plt.show()

    else:
        print(f"\nUyarı: '{col}' sütunu bulunamadı. Anomali tespiti için
        ↪dolaylı yöntemler gerekebilir.")

```

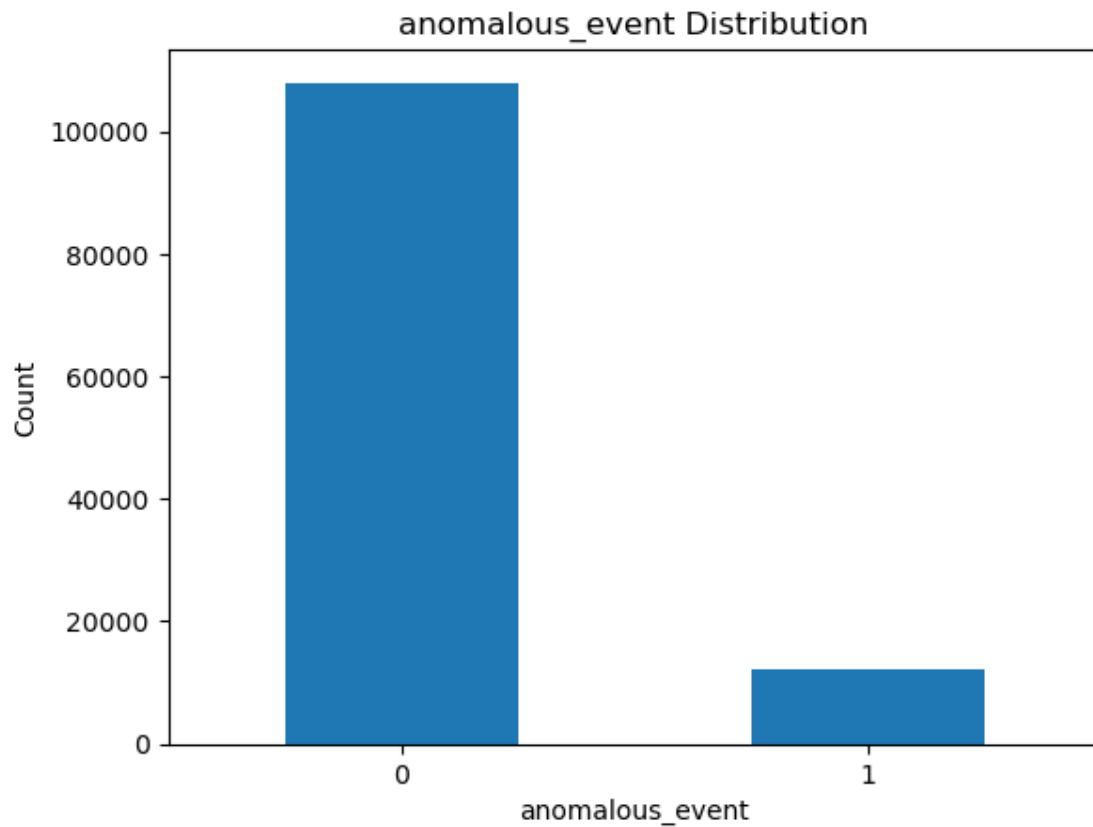
--- Etiketli Anomali Verisi Kontrolü ---

'anomalous_event' sütunu mevcut.

anomalous_event Dağılımı:

	count	percentage
anomalous_event		
0	107980	89.98
1	12020	10.02

<Figure size 600x400 with 0 Axes>

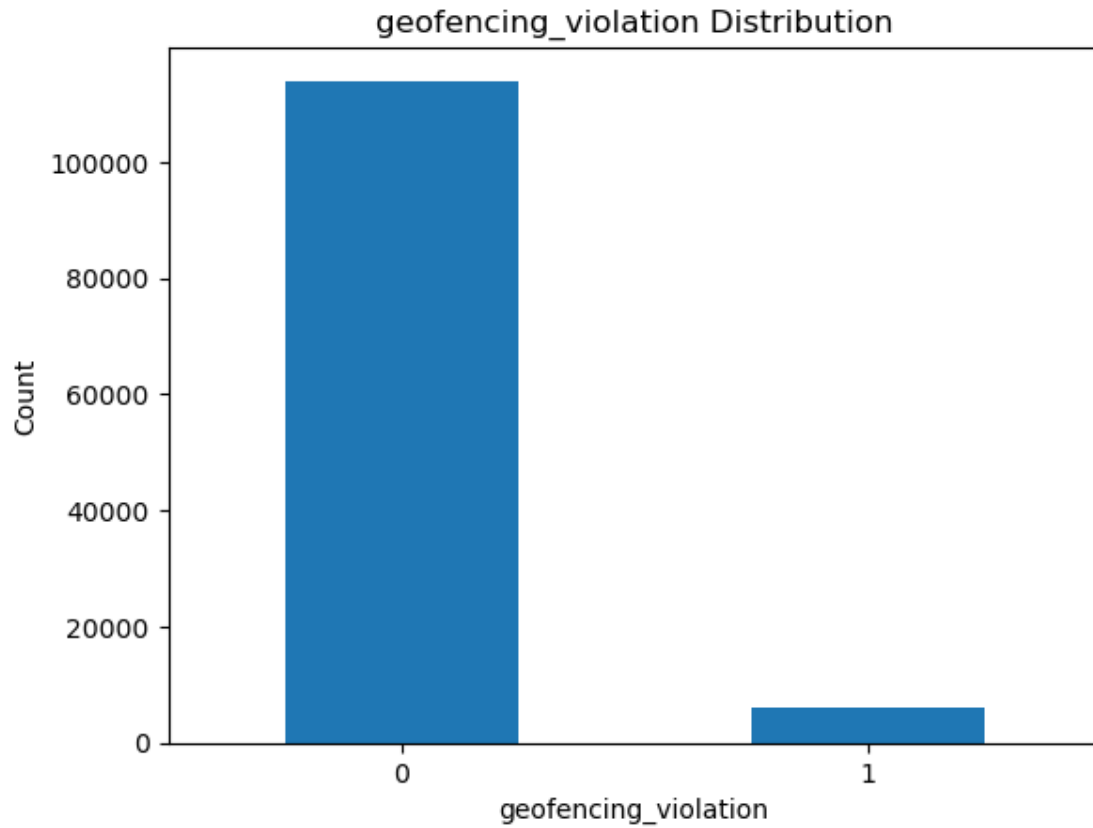

'geofencing_violation' sütunu mevcut.

geofencing_violation Dağılımı:

	count	percentage
geofencing_violation		
0	113971	94.98
1	6029	5.02

<Figure size 600x400 with 0 Axes>

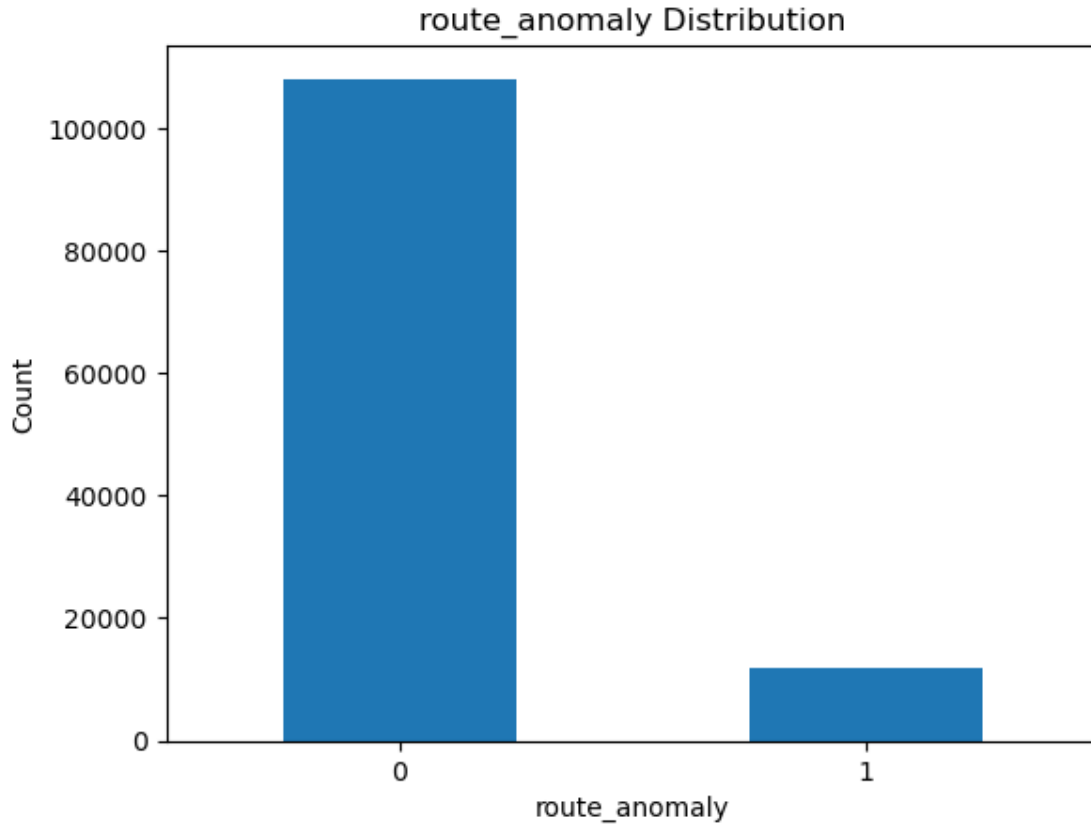

'route_anomaly' sütunu mevcut.

route_anomaly Dağılımı:

	count	percentage
route_anomaly		
0	108035	90.03
1	11965	9.97

<Figure size 600x400 with 0 Axes>


```
[8]: # =====
# Hücre 8: Anomali Senaryolarının Çeşitliliğini Değerlendirme
# Amaç: Anomali olan ve normal olan verilerin temel istatistiklerini
#       karşılaştırarak
#       anomali senaryolarının özelliklerini anlamak.
# =====

import numpy as np
import pandas as pd

labels = ["anomalous_event", "geofencing_violation", "route_anomaly"]
features = ["speed", "acceleration", "steering_angle", "latitude", "longitude",
            "lat", "lon"]

def _to_float64_array(s: pd.Series) -> np.ndarray:
    """Seriye güvenli biçimde float64 NumPy dizisine çevirir."""
    a = pd.to_numeric(s, errors="coerce").to_numpy()
    return np.asarray(a, dtype=np.float64)

def cohen_d(x: pd.Series, y: pd.Series) -> float:
```

```

"""Cohen's d etki büyüklüğü (NumPy float64 ile, Pylance uyarısız)."""
xa = _to_float64_array(x)
ya = _to_float64_array(y)
xa = xa[~np.isnan(xa)]
ya = ya[~np.isnan(ya)]
if xa.size < 2 or ya.size < 2:
    return float("nan")

nx, ny = xa.size, ya.size
sx2 = xa.var(ddof=1)
sy2 = ya.var(ddof=1)
denom = nx + ny - 2
if denom <= 0:
    return float("nan")

sp = np.sqrt(((nx - 1) * sx2 + (ny - 1) * sy2) / denom)
if sp == 0 or np.isnan(sp):
    return float("nan")

return float((xa.mean() - ya.mean()) / sp)

def _stats(s: pd.Series):
    """Dağılım istatistikleri (mean/median/std/p25/p75/min/max)."""
    a = _to_float64_array(s)
    a = a[~np.isnan(a)]
    if a.size == 0:
        return dict(n=0, mean=np.nan, std=np.nan, median=np.nan,
                    p25=np.nan, p75=np.nan, vmin=np.nan, vmax=np.nan)
    return dict(
        n=int(a.size),
        mean=float(a.mean()),
        std=float(a.std(ddof=1)) if a.size > 1 else 0.0,
        median=float(np.median(a)),
        p25=float(np.percentile(a, 25)),
        p75=float(np.percentile(a, 75)),
        vmin=float(a.min()),
        vmax=float(a.max()),
    )

for col in [c for c in labels if c in df.columns]:
    sub = df[df[col].isin([0, 1])]
    numeric_cols = sub.select_dtypes(include=[np.number]).columns
    use_feats = [f for f in features if f in numeric_cols and f != col] or \
        [c for c in numeric_cols if c != col]

    n = len(sub)
    n1 = int((sub[col] == 1).sum())

```



```

n0 = int((sub[col] == 0).sum())
pos_pct = (n1 / n * 100) if n else 0.0

print("\n" + "=" * 70)
print(f"{col} | Toplam={n} Anomali={n1} ({pos_pct:.2f}%) Normal={n0}")
if n and pos_pct < 5:
    print("Class imbalance ihtimali (%5 altı).")

rows = []
for f in use_feats:
    x = sub.loc[sub[col] == 1, f]
    y = sub.loc[sub[col] == 0, f]

    sx = _stats(x)
    sy = _stats(y)
    delta = (sx["mean"] - sy["mean"]) if (not np.isnan(sx["mean"]) and not_
↪np.isnan(sy["mean"])) else np.nan
    d = cohen_d(x, y)

    rows.append({
        "feature": f,
        "n_pos": sx["n"], "n_neg": sy["n"],
        "mean_pos": sx["mean"], "mean_neg": sy["mean"],
        "median_pos": sx["median"], "median_neg": sy["median"],
        "std_pos": sx["std"], "std_neg": sy["std"],
        "p25_pos": sx["p25"], "p25_neg": sy["p25"],
        "p75_pos": sx["p75"], "p75_neg": sy["p75"],
        "min_pos": sx["vmin"], "min_neg": sy["vmin"],
        "max_pos": sx["vmax"], "max_neg": sy["vmax"],
        "delta_mean": delta,
        "cohens_d": d,
        "iqr_pos": (sx["p75"] - sx["p25"]) if (not np.isnan(sx["p75"]) and_
↪not np.isnan(sx["p25"])) else np.nan,
        "iqr_neg": (sy["p75"] - sy["p25"]) if (not np.isnan(sy["p75"]) and_
↪not np.isnan(sy["p25"])) else np.nan,
    })

out = pd.DataFrame(rows).set_index("feature")
num_cols = out.select_dtypes(include=[np.number]).columns
out[num_cols] = out[num_cols].round(3)
out = out.sort_values(by="cohens_d", key=lambda s: s.abs(), ascending=False)

try:
    display(out)
except NameError:
    print(out)

```

```

=====
anomalous_event | Toplam=120000  Anomali=12020 (10.02%)  Normal=107980

feature      n_pos  n_neg  mean_pos  mean_neg  median_pos  median_neg  \
steering_angle 12020 107980    0.456    0.041      1.000      0.000
speed          12020 107980   30.241   29.942     20.915     20.608
latitude       12020 107980   40.017   39.987     39.999     39.986
longitude       12020 107980  -89.961  -90.007    -89.938    -89.974
acceleration    12020 107980    1.005    1.004      0.382      0.389

feature      std_pos  std_neg  p25_pos  p25_neg  p75_pos  p75_neg  min_pos  \
steering_angle 14.952  14.861  -10.000  -10.000   11.000   10.000  -45.000
speed          30.278  30.205    8.786    8.594   42.305   41.322    0.003
latitude        5.038   4.999   36.563   36.630   43.418   43.349   19.982
longitude       10.025  10.026  -96.727  -96.810  -83.331  -83.232 -130.045
acceleration     2.025   1.995   -0.423   -0.418    1.764    1.779   -1.000

feature      min_neg  max_pos  max_neg  delta_mean  cohens_d  iqr_pos  \
steering_angle -45.000   45.000   45.000      0.416     0.028   21.000
speed           0.000  332.392  365.764      0.299     0.010   33.520
latitude       17.931   58.064   61.097      0.030     0.006    6.855
longitude      -133.130 -51.737  -46.982      0.045     0.005   13.396
acceleration    -1.000   17.938   22.033      0.002     0.001    2.186

feature      iqr_neg
steering_angle 20.000
speed          32.728
latitude        6.720
longitude       13.578
acceleration     2.198

```

```

=====
geofencing_violation | Toplam=120000  Anomali=6029 (5.02%)  Normal=113971

feature      n_pos  n_neg  mean_pos  mean_neg  median_pos  median_neg  \
speed          6029 113971   30.264   29.957     20.950     20.625
latitude       6029 113971   39.942   39.993     39.907     39.990
longitude       6029 113971  -90.069  -89.999    -89.968    -89.970
steering_angle  6029 113971    0.141    0.079      0.000      0.000
acceleration    6029 113971    1.007    1.004      0.399      0.388

feature      std_pos  std_neg  p25_pos  p25_neg  p75_pos  p75_neg  min_pos  \

```

feature							
speed	30.550	30.194	8.537	8.618	42.017	41.409	0.013
latitude	5.020	5.002	36.528	36.630	43.345	43.359	21.169
longitude	10.011	10.027	-96.972	-96.789	-83.251	-83.241	-126.278
steering_angle	14.657	14.881	-10.000	-10.000	10.000	10.000	-45.000
acceleration	1.995	1.999	-0.422	-0.419	1.770	1.778	-1.000

	min_neg	max_pos	max_neg	delta_mean	cohens_d	iqr_pos	\
feature							
speed	0.000	305.929	365.764	0.307	0.010	33.481	
latitude	17.931	57.339	61.097	-0.050	-0.010	6.817	
longitude	-133.130	-53.186	-46.982	-0.071	-0.007	13.721	
steering_angle	-45.000	45.000	45.000	0.061	0.004	20.000	
acceleration	-1.000	15.920	22.033	0.003	0.001	2.192	

	iqr_neg
feature	
speed	32.791
latitude	6.730
longitude	13.548
steering_angle	20.000
acceleration	2.197

=====

route_anomaly | Toplam=120000 Anomali=11965 (9.97%) Normal=108035

	n_pos	n_neg	mean_pos	mean_neg	median_pos	median_neg	\
feature							
steering_angle	11965	108035	-0.154	0.109	0.000	0.000	
longitude	11965	108035	-89.947	-90.008	-89.950	-89.971	
speed	11965	108035	30.063	29.962	20.632	20.634	
acceleration	11965	108035	1.002	1.004	0.389	0.389	
latitude	11965	108035	39.985	39.991	39.972	39.989	

	std_pos	std_neg	p25_pos	p25_neg	p75_pos	p75_neg	min_pos	\
feature								
steering_angle	14.876	14.869	-10.000	-10.000	10.000	10.000	-45.000	
longitude	10.068	10.021	-96.827	-96.794	-83.073	-83.257	-127.936	
speed	30.097	30.225	8.608	8.617	41.862	41.385	0.002	
acceleration	2.006	1.997	-0.413	-0.420	1.752	1.781	-1.000	
latitude	4.999	5.003	36.586	36.629	43.389	43.352	20.580	

	min_neg	max_pos	max_neg	delta_mean	cohens_d	iqr_pos	\
feature							
steering_angle	-45.000	45.000	45.000	-0.263	-0.018	20.000	
longitude	-133.130	-51.737	-46.982	0.062	0.006	13.753	
speed	0.000	291.455	365.764	0.101	0.003	33.253	
acceleration	-1.000	18.135	22.033	-0.002	-0.001	2.165	

latitude	17.931	58.385	61.097	-0.006	-0.001	6.803
----------	--------	--------	--------	--------	--------	-------

	iqr_neg
feature	
steering_angle	20.000
longitude	13.536
speed	32.768
acceleration	2.200
latitude	6.723

```
[9]: # =====
# Hücre 9: Gerçeklik ve Tutarlılık Kontrolü (Hibrit)
# Amaç: Zaman serisi ve konum verilerinin içsel tutarlılığını ve
# kategorik verilerin dağılımını kontrol etmek.
# =====

# Gerekli kütüphaneleri içe aktarma
import pandas as pd
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
from haversine import haversine, Unit # haversine kütüphanesinin yüklü olduğunu
    ↪ varsayıyoruz

print("--- Zaman Serisi ve Konum Verisi İçsel Tutarlılık Kontrolü ---")

# Zaman serisi tutarlılığı
if 'timestamp' in df.columns:
    # Zaman farkını saniye cinsinden hesapla
    df['time_diff'] = df['timestamp'].diff().dt.total_seconds()
    print("Zaman farkı istatistikleri (saniye):")
    print(df['time_diff'].describe())

    if df['time_diff'].min() < 0:
        print("Uyarı: Negatif zaman farkı tespit edildi, veri sırası bozuk,
    ↪ olabilir!")
        if df['time_diff'].isna().sum() > 0:
            print(f"Uyarı: {df['time_diff'].isna().sum()} adet zaman farkı eksik!")
else:
    print("Zaman serisi tutarlılığı kontrolü için 'timestamp' sütunu bulunamadı.
    ↪")

# Konum tutarlılığı (sıçramalar)
# Haversine fonksiyonu ile iki nokta arasındaki mesafeyi hesaplayan yardımcı
    ↪ fonksiyon
def calculate_haversine_distance(row):
    prev_lat = row['latitude_prev']
```

```

prev_lon = row['longitude_prev']
current_lat = row['latitude']
current_lon = row['longitude']

if pd.notna(prev_lat) and pd.notna(prev_lon):
    return haversine((prev_lat, prev_lon), (current_lat, current_lon),
unit=Unit.METERS)
    return np.nan

if all(col in df.columns for col in ['latitude', 'longitude']):
    # Bir önceki satırdaki konum verilerini yeni sütunlara kaydır
    df['latitude_prev'] = df['latitude'].shift(1)
    df['longitude_prev'] = df['longitude'].shift(1)

    # Konum farkını hesapla
    df['distance_diff'] = df.apply(calculate_haversine_distance, axis=1)

    print("\nKonum farkı istatistikleri (metre):")
    print(df['distance_diff'].describe())

    # Çok büyük sıçramaları tespit et
    max_jump = df['distance_diff'].max()
    if max_jump > 5000: # Örnek: 5 km'den fazla sıçrama
        print(f"Uyarı: {round(max_jump/1000, 2)} km'lik büyük konum sıçraması
tespit edildi!")
        # İhtiyaç halinde, bu sıçramanın olduğu satırları gözlemle
        # print("Büyük sıçramanın olduğu satırlar:")
        # print(df.loc[df['distance_diff'] > 5000])

    # Geçici sütunları temizle
    df.drop(['latitude_prev', 'longitude_prev'], axis=1, inplace=True)
else:
    print("\nKonum tutarlılığı kontrolü için 'latitude' veya 'longitude'
sütunları eksik!")

print("\n\n--- Kategorik Veri Dağılım Kontrolü ---")

# Kategorik sütunları listele
categorical_cols = ['weather_conditions', 'road_type', 'traffic_condition']

for col in categorical_cols:
    if col in df.columns:
        print(f"\n'{col}' sütunu mevcut.")

        counts = df[col].value_counts()
        percentages = df[col].value_counts(normalize=True) * 100

```

```

dist_df = pd.DataFrame({
    "count": counts,
    "percentage": percentages.round(2)
})

print(f"\n{col} Dağılımı:")
print(dist_df)

plt.figure(figsize=(8, 5))
dist_df.plot(kind='bar', y='count', rot=0, legend=False)
plt.title(f'{col} Distribution')
plt.ylabel('Count')
plt.xlabel(col)
plt.show()

else:
    print(f"\nUyarı: '{col}' sütunu bulunamadı.")

```

--- Zaman Serisi ve Konum Verisi İçsel Tutarlılık Kontrolü ---

Zaman farkı istatistikleri (saniye):

```

count    119999.0
mean      1.0
std       0.0
min       1.0
25%       1.0
50%       1.0
75%       1.0
max       1.0

```

Name: time_diff, dtype: float64

Uyarı: 1 adet zaman farkı eksik!

Konum farkı istatistikleri (metre):

```

count    1.199990e+05
mean     1.262702e+06
std      6.941197e+05
min      4.847772e+03
25%      7.431753e+05
50%      1.164683e+06
75%      1.675696e+06
max      5.335941e+06

```

Name: distance_diff, dtype: float64

Uyarı: 5335.94 km'lik büyük konum sıçraması tespit edildi!

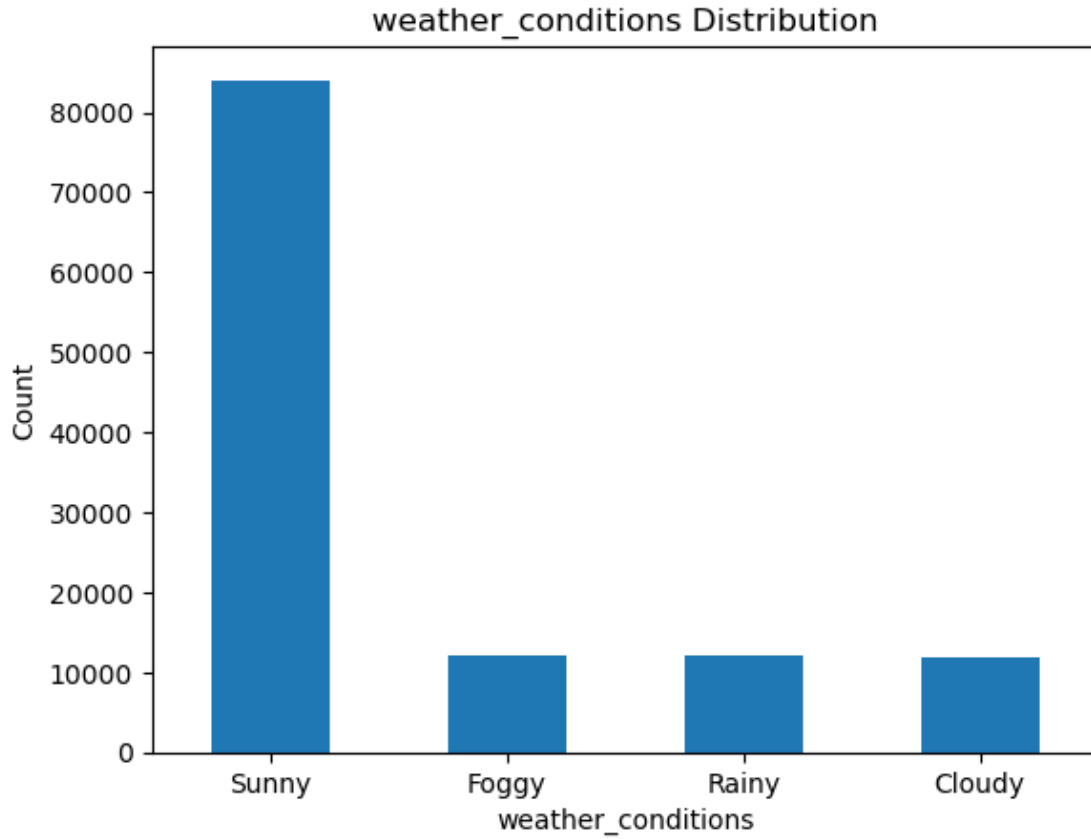
--- Kategorik Veri Dağılım Kontrolü ---

'weather_conditions' sütunu mevcut.

weather_conditions Dağılımı:

	count	percentage
weather_conditions		
Sunny	84070	70.06
Foggy	12042	10.04
Rainy	11972	9.98
Cloudy	11916	9.93

<Figure size 800x500 with 0 Axes>

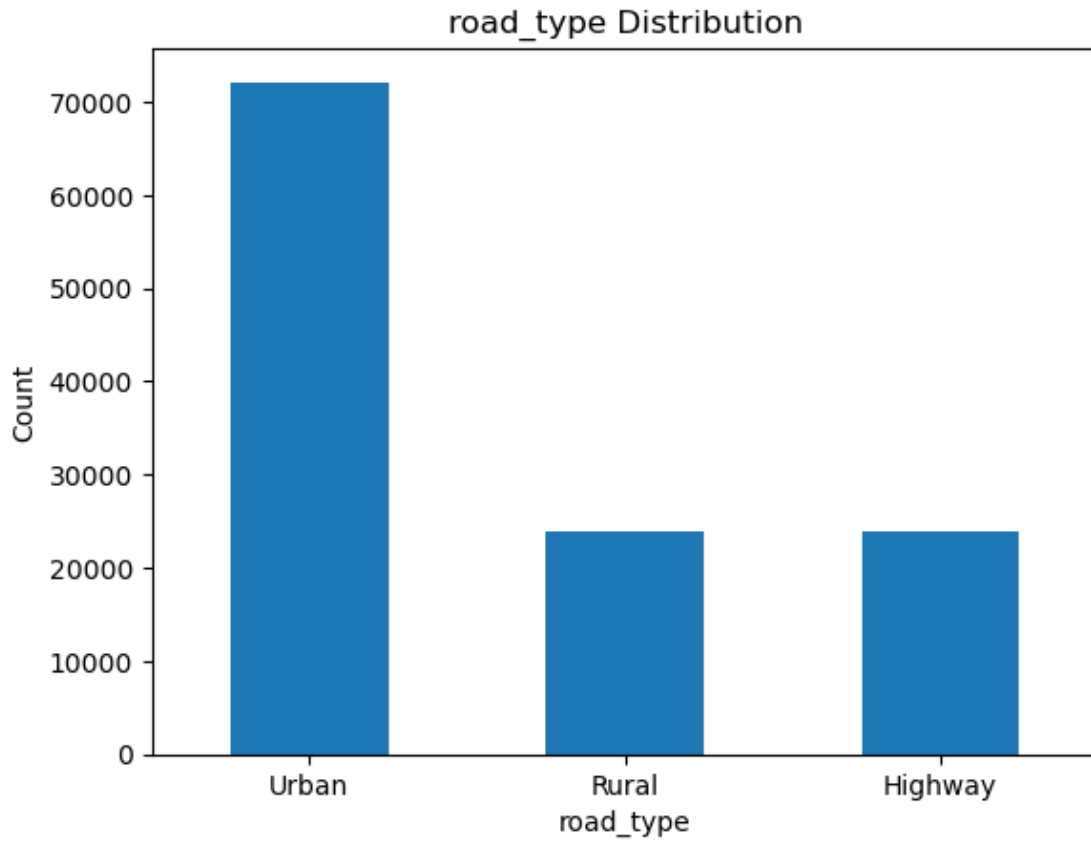

'road_type' sütunu mevcut.

road_type Dağılımı:

	count	percentage
road_type		
Urban	72120	60.10
Rural	23980	19.98
Highway	23900	19.92

<Figure size 800x500 with 0 Axes>

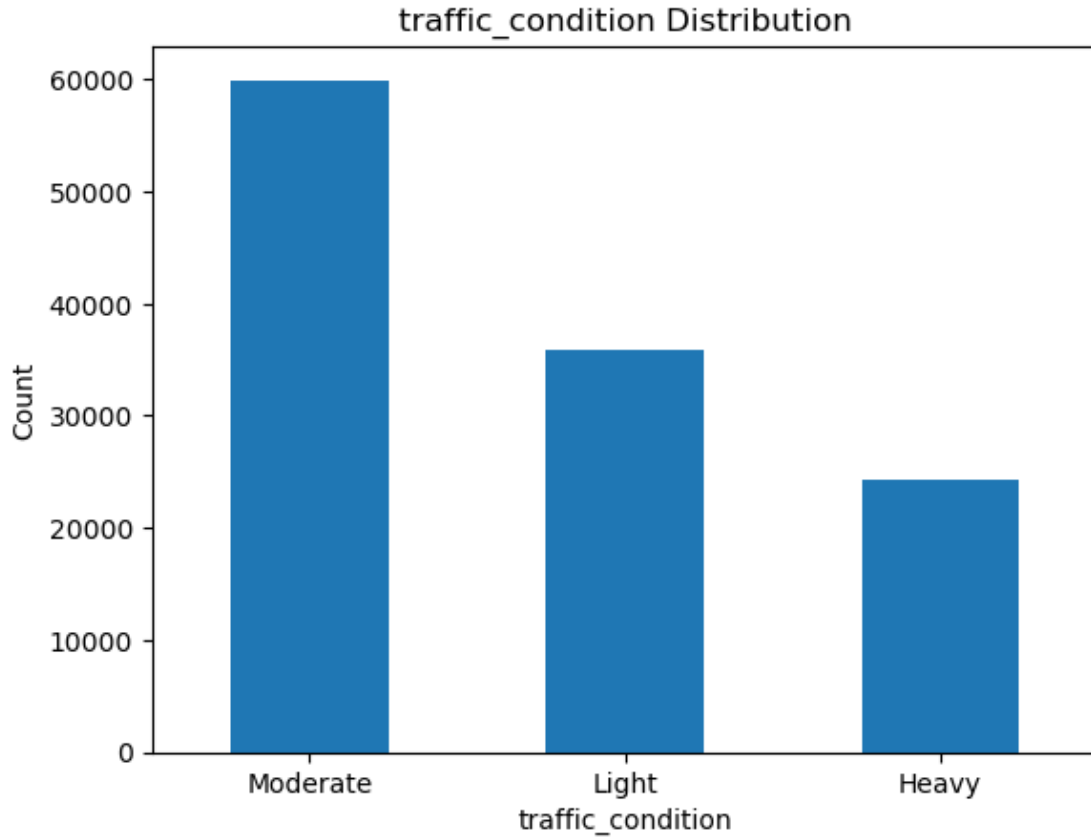
'traffic_condition' sütunu mevcut.

traffic_condition Dağılımı:

	count	percentage
Moderate	59957	49.96
Light	35834	29.86
Heavy	24209	20.17

<Figure size 800x500 with 0 Axes>


```
[10]: # =====
# Hücre 10: Hız/İvme Outlier Analizi ve Araç Bazlı Yoğunlaşma
# Amaç:
# - speed ve acceleration için robust outlier tespiti (MAD, gerekirse IQR)
# - outlier oranlarını raporlama ve "nadir mi?" sorusunu cevaplama
# - outlier'ların belirli araçlarda (vehicle_id) kümelenip kümelenmediğini
  ↳ inceleme
# - opsiyonel: varsa 'speed_gps_ms' kolonunu da analiz etme (Hücre 9'dan
  ↳ gelebilir)
# Not: df'in yüklü olduğu varsayılır.
# =====

import numpy as np
import pandas as pd
import matplotlib.pyplot as plt

# ----- Parametreler -----
ID_CANDIDATES = ["vehicle_id", "driver_id", "trip_id"] # hangisi varsa onu
  ↳ kullan
TARGET_COLS = ["speed", "acceleration"] # analiz edilecek ana kolonlar
```

```

OPTIONAL_COLS = ["speed_gps_ms"]          # varsa ayrıca analiz edilir
MAD_Z_THRESH = 3.5                       # robust z-score eşiği
IQR_K = 1.5                              # IQR çarpanı (fallback)
TOP_K = 10                               # en çok outlier üreten ilk K araç
RARE_PCT = 1.0                           # "nadir" eşiği (% , ör. <1%)
# -----

def _to_float_array(s: pd.Series) -> np.ndarray:
    a = pd.to_numeric(s, errors="coerce").to_numpy()
    return np.asarray(a, dtype=np.float64)

def robust_outlier_flags(s: pd.Series,
                        mad_z: float = MAD_Z_THRESH,
                        iqr_k: float = IQR_K) -> tuple[pd.Series, dict]:
    """MAD ile iki yönlü outlier bayrağı; MAD=0 ise IQR fallback."""
    x = pd.to_numeric(s, errors="coerce")
    med = x.median()
    mad = (x - med).abs().median()

    stats = {"median": float(med) if pd.notna(med) else np.nan,
            "mad": float(mad) if pd.notna(mad) else np.nan,
            "method": "MAD"}

    if pd.notna(mad) and mad > 0:
        z = 0.6745 * (x - med) / mad
        flags = z.abs() > mad_z
        return flags.fillna(False), stats

    # MAD işe yaramadıysa IQR'a düş
    q1 = x.quantile(0.25)
    q3 = x.quantile(0.75)
    iqr = q3 - q1
    stats.update({"q1": float(q1) if pd.notna(q1) else np.nan,
                "q3": float(q3) if pd.notna(q3) else np.nan,
                "iqr": float(iqr) if pd.notna(iqr) else np.nan,
                "method": "IQR"})

    if pd.notna(iqr) and iqr > 0:
        lower = q1 - iqr_k * iqr
        upper = q3 + iqr_k * iqr
        flags = (x < lower) | (x > upper)
        return flags.fillna(False), stats

    # Tamamen sabit kolon vb. durum
    return pd.Series(False, index=s.index), stats

# 0) Hangi ID kullanılacak?
id_col = next((c for c in ID_CANDIDATES if c in df.columns), None)

```

```

# 1) Hangi kolonlara bakılacak?
cols = [c for c in TARGET_COLS if c in df.columns]
cols += [c for c in OPTIONAL_COLS if c in df.columns] # varsa ekle

if not cols:
    print("Analiz için 'speed' veya 'acceleration' bulunamadı.")
else:
    print("Analiz edilen kolonlar:", ", ".join(cols))
    if id_col:
        print("Yoğunlaşma analizi için ID:", id_col)

df_out = df.copy()
summaries = []

# 2) Kolon bazında outlier tespiti ve özet
for c in cols:
    flags, stats = robust_outlier_flags(df_out[c])
    out_col = f"{c}_outlier"
    df_out[out_col] = flags

    n = int(df_out.shape[0])
    k = int(flags.sum())
    pct = 100.0 * k / n if n else 0.0

    print("\n" + "-" * 64)
    print(f"{c} için outlier özeti")
    print(f"Yöntem: {stats['method']} | median={stats.get('median', np.
nan)}")
    print(f"mad={stats.get('mad', np.nan)} | "
          f"q1={stats.get('q1', np.nan)} q3={stats.get('q3', np.nan)}")
    print(f"Outlier sayısı: {k} / {n} ({pct:.3f}%)")

    if pct < RARE_PCT:
        print(f"Not: {c} outlier oranı {pct:.3f} ile oldukça nadir.")
        summaries.append({"metric": c, "n": n, "outliers": k, "pct": pct})

# 3) Araç bazında (veya mevcut ID bazında) yoğunlaşma
if id_col:
    # Araç başına kayıt sayısı ve outlier sayıları
    grp = df_out.groupby(id_col, dropna=False)
    per_id = pd.DataFrame(index=grp.size().index)
    per_id["records"] = grp.size()

    for c in cols:
        oc = f"{c}_outlier"
        per_id[f"{c}_outliers"] = grp[oc].sum()

```

```

per_id[f"{c}_rate"] = per_id[f"{c}_outliers"] / per_id["records"]

# Herhangi bir outlier var mı?
any_mask_cols = [f"{c}_outlier" for c in cols]
df_out["_any_outlier"] = df_out[any_mask_cols].any(axis=1)
per_id["any_outliers"] = grp["_any_outlier"].sum()
per_id["any_rate"] = per_id["any_outliers"] / per_id["records"]

# Sıralı tablo
per_id = per_id.sort_values("any_rate", ascending=False)
print("\n" + "-" * 64)
print(f"Outlier yoğunlaşması (ilk {TOP_K} {id_col}):")
print(per_id.head(TOP_K).round(4))

# Konsantrasyon göstergesi: ilk K aracın tüm outlier'lardaki payı
total_any = int(df_out["_any_outlier"].sum())
top_any = int(per_id.head(TOP_K)["any_outliers"].sum())
share = 100.0 * top_any / total_any if total_any else 0.0
print(f"\nKonsantrasyon: İlk {TOP_K} {id_col}, tüm outlier'ların
↳{share:.2f} kadarını üretiyor.")

# 4) Basit grafikler (ayrı figür, seaborn yok)
try:
    top_idx = per_id.head(TOP_K).index.astype(str)
    plt.figure()
    per_id.loc[top_idx, "any_outliers"].plot(kind="bar", rot=0,
↳title=f"Top {TOP_K} {id_col} by ANY outliers")
    plt.ylabel("Outlier count")
    plt.xlabel(id_col)
    plt.tight_layout()
    plt.show()

    for c in cols:
        plt.figure()
        per_id.loc[top_idx, f"{c}_outliers"].plot(kind="bar", rot=0,
↳title=f"Top {TOP_K} {id_col} by {c} outliers")
        plt.ylabel("Outlier count")
        plt.xlabel(id_col)
        plt.tight_layout()
        plt.show()
except Exception as e:
    print(f"Görselleştirme esnasında uyarı: {e}")

# 5) Özet tabloyu göster
summary_df = pd.DataFrame(summaries).set_index("metric").round(3)
print("\n" + "-" * 64)
print("Genel outlier özeti (% oranlar):")

```

```
print(summary_df)
```

Analiz edilen kolonlar: speed, acceleration

Yoğunlaşma analizi için ID: vehicle_id

-----
speed için outlier özeti

Yöntem: MAD | median=20.633107133140594 mad=14.32593576736517 q1=nan q3=nan

Outlier sayısı: 5194 / 120000 (%4.328)

-----
acceleration için outlier özeti

Yöntem: MAD | median=0.3886388424578334 mad=0.9629100021747579 q1=nan

q3=nan

Outlier sayısı: 4921 / 120000 (%4.101)

=====

Outlier yoğunlaşması (ilk 10 vehicle_id):

vehicle_id	records	speed_outliers	speed_rate	acceleration_outliers	\
3003	12053	543	0.0451	489	
1001	59929	2587	0.0432	2516	
4004	11980	534	0.0446	489	
5005	12147	511	0.0421	498	
2002	23891	1019	0.0427	929	

vehicle_id	acceleration_rate	any_outliers	any_rate
3003	0.0406	1015	0.0842
1001	0.0420	4995	0.0833
4004	0.0408	996	0.0831
5005	0.0410	989	0.0814
2002	0.0389	1893	0.0792

Konsantrasyon: İlk 10 vehicle_id, tüm outlier'ların %100.00 kadarını üretiyor.

Görselleştirme esnasında uyarı: "None of [Index(['3003', '1001', '4004', '5005', '2002'], dtype='object', name='vehicle_id')] are in the [index]"

Genel outlier özeti (% oranlar):

	n	outliers	pct
metric			
speed	120000	5194	4.328
acceleration	120000	4921	4.101

<Figure size 640x480 with 0 Axes>

```
[11]: # =====
# Hücre 11: GPS Türevi Tutarlılık ve Anomali  zeti
# === Tek Hücre: EDA + Veri Seti Uygunluğu (1-6 maddeler) ===
# Amaç:
# - (1) Etiket dağılımı ve anomalili araç sayısı (nunique)
# - (2) GPS türevi hızdan fiziksel olmayan sıçramalar (gps_jump) EDA
# - (3) Toplam araç sayısı ve (4) anomalili araç sayısı
# - (5) "Hız-ivme birincil / GPS destekleyici" kararına temel metrikler
# - (6) Araç bazında anomali ve gps_jump oran tablosu + problemlili  rnekler
# Gereken s t nlar (esnek isim eęleme): vehicle_id/device_id, timestamp, lat/lon
# =====

import numpy as np
import pandas as pd

# ----- Parametreler -----
PHYS_SPEED_KMH = 300.0 # fiziksel hız eęięi
SHORT_DT_S = 2 # kısa zaman aralığı (s) -> bu aralıkta aşırı hız
↳ varsa sıçrama say

# ----- Yardımcılar -----
def pick_col(frame, options):
    for name in options:
        if name in frame.columns:
            return name
    return None

def haversine_m(lat1, lon1, lat2, lon2):
    R = 6371000.0 # metre
    phi1 = np.radians(lat1)
    phi2 = np.radians(lat2)
    dphi = np.radians(lat2 - lat1)
    dlmb = np.radians(lon2 - lon1)
    a = np.sin(dphi / 2.0) ** 2 + np.cos(phi1) * np.cos(phi2) * np.sin(dlmb / 2.0) ** 2
    ↳ 0) ** 2
    return 2.0 * R * np.arctan2(np.sqrt(a), np.sqrt(1.0 - a))

def p95(series):
    s = series.dropna()
    if len(s) == 0:
        return np.nan
    return float(np.percentile(s, 95))

# -----  ekirdek Analiz -----
# 1) S t nları bul
veh_col = pick_col(df, ["vehicle_id", "device_id", "vehicleId", "car_id"])
ts_col = pick_col(df, ["timestamp", "time", "datetime", "ts"])
```

```

lat_col = pick_col(df, ["lat", "latitude", "Latitude", "LAT"])
lon_col = pick_col(df, ["lon", "longitude", "Longitude", "LON"])

missing = []
if veh_col is None:
    missing.append("vehicle_id/device_id")
if ts_col is None:
    missing.append("timestamp")
if lat_col is None:
    missing.append("lat")
if lon_col is None:
    missing.append("lon")
if missing:
    raise KeyError(f"Gerekli sütun(lar) eksik: {missing}")

# 2) Temizlik ve temel tip dönüşümleri
df11 = df.copy()
df11[veh_col] = df11[veh_col].astype(str)
df11[ts_col] = pd.to_datetime(df11[ts_col], errors="coerce")
df11[lat_col] = pd.to_numeric(df11[lat_col], errors="coerce")
df11[lon_col] = pd.to_numeric(df11[lon_col], errors="coerce")

if "anomalous_event" not in df11.columns:
    df11["anomalous_event"] = 0
df11["anomalous_event"] = (
    pd.to_numeric(df11["anomalous_event"], errors="coerce")
    .fillna(0)
    .clip(0, 1)
    .astype(int)
)

sort_cols = [c for c in [veh_col, ts_col] if c is not None]
df11 = df11.sort_values(sort_cols).reset_index(drop=True)

# 3) GPS türevleri (mesafe / süre / hız)
assert veh_col is not None and ts_col is not None and lat_col is not None and lon_col is not None
g = df11.groupby(veh_col, sort=False)

prev_lat = g[lat_col].shift(1)
prev_lon = g[lon_col].shift(1)
prev_ts = g[ts_col].shift(1)

df11["_dist_m"] = haversine_m(prev_lat, prev_lon, df11[lat_col], df11[lon_col])
dt_sec = (df11[ts_col] - prev_ts).dt.total_seconds()

```

```

df11["_dt_s"] = np.where(prev_ts.notna(), np.maximum(dt_sec, 0.0), np.nan)
df11["_calc_speed_kmh"] = np.where(
    df11["_dt_s"] > 0,
    (df11["_dist_m"] / df11["_dt_s"]) * 3.6,
    np.nan
)

# 4) Fiziksel olmayan sıçrama -> gps_jump
df11["gps_jump"] = (
    ((df11["_dt_s"] <= SHORT_DT_S) & (df11["_calc_speed_kmh"] > PHYS_SPEED_KMH))
    | (df11["_calc_speed_kmh"] > 1000.0)
    | (df11["_dist_m"] > 200000.0)
).astype(int)

# 5) Toplam metrikler (1,3,4,5)
total_rows = int(len(df11))
vehicles_total = int(df11[veh_col].nunique())
vehicles_with_anomaly = int(df11.loc[df11["anomalous_event"] == 1, veh_col].
    ↪nunique())
anomaly_rows_total = int(df11["anomalous_event"].sum())
anomaly_rate = float(anomaly_rows_total / total_rows) if total_rows else np.nan
over_phys = int((df11["_calc_speed_kmh"] > PHYS_SPEED_KMH).sum())
over_1000 = int((df11["_calc_speed_kmh"] > 1000.0).sum())
gpsj_total = int(df11["gps_jump"].sum())
gpsj_rate = float(gpsj_total / total_rows) if total_rows else np.nan

# 6) Araç bazında özet tablo (6)
agg = g.agg(
    total_rows=(veh_col, "size"),
    anomaly_rows=("anomalous_event", "sum"),
    gps_jump_rows=("gps_jump", "sum"),
    dt_median_s=("_dt_s", "median"),
    gps_speed_p95_kmh=("_calc_speed_kmh", p95),
).reset_index()

agg["anomaly_rate"] = np.where(
    agg["total_rows"] > 0,
    agg["anomaly_rows"] / agg["total_rows"],
    np.nan
)

agg["gps_jump_rate"] = np.where(
    agg["total_rows"] > 0,
    agg["gps_jump_rows"] / agg["total_rows"],
    np.nan
)

# 7) ÇIKTILAR

```



```

print("=== EDA & Veri Seti Uygunluğu (Hücre 11) ===")
print(f"Kayıt sayısı: {total_rows:,}")
print(f"Toplam araç sayısı: {vehicles_total}")
print(f"Toplam anomali satırı: {anomaly_rows_total:,} (oran: {anomaly_rate:.2%})")
print(f"Anomali içeren araç sayısı (nunique): {vehicles_with_anomaly}")
print(f"GPS aşırı hız ( {PHYS_SPEED_KMH:.0f} km/h): {over_phys} | >1000 km/h: {over_1000}")
print(f"gps_jump toplam: {gpsj_total} (oran: {gpsj_rate:.2%})")

cols = [
    veh_col,
    "total_rows",
    "anomaly_rows",
    "anomaly_rate",
    "gps_jump_rows",
    "gps_jump_rate",
    "dt_median_s",
    "gps_speed_p95_kmh",
]
print("\n--- Araç Bazında Özet (tamamı) ---")
print(agg[cols].sort_values(["anomaly_rate", "gps_jump_rate"], ascending=False).to_string(index=False))

bad_examples = (
    df11.loc[df11["gps_jump"] == 1, [veh_col, ts_col, lat_col, lon_col, "_dist_m", "_dt_s", "_calc_speed_kmh"]]
    .sort_values("_calc_speed_kmh", ascending=False)
    .head(10)
    .reset_index(drop=True)
)
print("\n--- GPS Sıçrama Örnekleri (ilk 10) ---")
print(bad_examples.to_string(index=False))
# =====

```

=== EDA & Veri Seti Uygunluğu (Hücre 11) ===

Kayıt sayısı: 120,000

Toplam araç sayısı: 5

Toplam anomali satırı: 12,020 (oran: 10.02%)

Anomali içeren araç sayısı (nunique): 5

GPS aşırı hız (300 km/h): 119995 | >1000 km/h: 119995

gps_jump toplam: 119995 (oran: 100.00%)

--- Araç Bazında Özet (tamamı) ---

vehicle_id	total_rows	anomaly_rows	anomaly_rate	gps_jump_rows	gps_jump_rate
dt_median_s	gps_speed_p95_kmh				
2002	23891	2433	0.101838	23890	0.999958

4.0	6.100651e+06					
	5005	12147	1218	0.100272	12146	0.999918
7.0	4.578584e+06					
	1001	59929	5987	0.099902	59928	0.999983
1.0	7.967728e+06					
	4004	11980	1188	0.099165	11979	0.999917
7.0	4.573145e+06					
	3003	12053	1194	0.099062	12052	0.999917
7.0	4.423227e+06					

--- GPS Sıçrama Örnekleri (ilk 10) ---

vehicle_id	timestamp	latitude	longitude	_dist_m	_dt_s
1001	2023-01-01 06:02:04	40.593981	-59.800113	5.186869e+06	1.0
1.867273e+07					
1001	2023-01-01 11:38:20	36.349857	-123.214884	5.154089e+06	1.0
1.855472e+07					
1001	2023-01-01 02:15:18	36.644417	-110.386879	4.931007e+06	1.0
1.775162e+07					
1001	2023-01-02 09:14:07	43.231786	-107.821998	4.754733e+06	1.0
1.711704e+07					
1001	2023-01-01 06:02:03	41.489158	-123.117124	4.692174e+06	1.0
1.689183e+07					
2002	2023-01-02 08:39:58	36.399863	-119.652150	4.645060e+06	1.0
1.672222e+07					
2002	2023-01-02 01:08:19	39.830981	-60.273806	4.637520e+06	1.0
1.669507e+07					
1001	2023-01-01 10:50:08	38.607491	-71.881063	4.542327e+06	1.0
1.635238e+07					
1001	2023-01-01 15:04:24	27.477426	-108.761070	4.513717e+06	1.0
1.624938e+07					
1001	2023-01-01 08:23:03	36.731645	-114.671107	4.443589e+06	1.0
1.599692e+07					

```
[12]: # =====
# 12) GPS Uygunluk Analizi (hız sıçramaları, dağılım, anormallikler)
# Amaç: Enlem-boylam verilerinden Haversine formülü ile ardışık noktalar
#         arasındaki mesafeyi hesaplayarak
#         hız türetmek. Bu hız değerlerini mevcut "speed" sütunu ile karşılaştırmak.
# Ayrıca anormal konum sıçramaları (çok yüksek hızlar) tespit edilerek verinin
#         mekânsal bütünlüğü kontrol edilir.
# =====

import matplotlib.pyplot as plt

print("=== GPS Uygunluk Kontrolü ===")
```

```

# 1) Hız dağılımı (calc_speed_kmh)
print("\nHız istatistikleri (km/h):")
print(df11["_calc_speed_kmh"].describe(percentiles=[0.5, 0.9, 0.99]))

# 2) Uç hızları say
thr_list = [50, 100, 300, 500, 1000, 5000]
for thr in thr_list:
    cnt = (df11["_calc_speed_kmh"] > thr).sum()
    print(f"> {thr} km/h: {cnt:,} satır")

# 3) Araç başına gps_jump oranı
jump_stats = df11.groupby(veh_col)["gps_jump"].mean().mul(100).round(2)
print("\nAraç bazında GPS Jump oranları (%):")
print(jump_stats)

# 4) Görselleştirme: hız dağılımı (log ölçek)
plt.figure(figsize=(8,4))
df11["_calc_speed_kmh"].plot(kind="hist", bins=100, log=True)
plt.xlabel("Hız (km/h)")
plt.ylabel("Frekans (log)")
plt.title("GPS Türevli Hız Dağılımı (log ölçek)")
plt.show()

# 5) Örnek satırlar: absürt hızlar
print("\nÖrnek 'absürt' hız satırları (> 1000 km/h):")
print(df11.loc[df11["_calc_speed_kmh"] > 1000,
               [veh_col, ts_col, lat_col, lon_col, "_calc_speed_kmh"]].
      head(10))

```

=== GPS Uygunluk Kontrolü ===

```

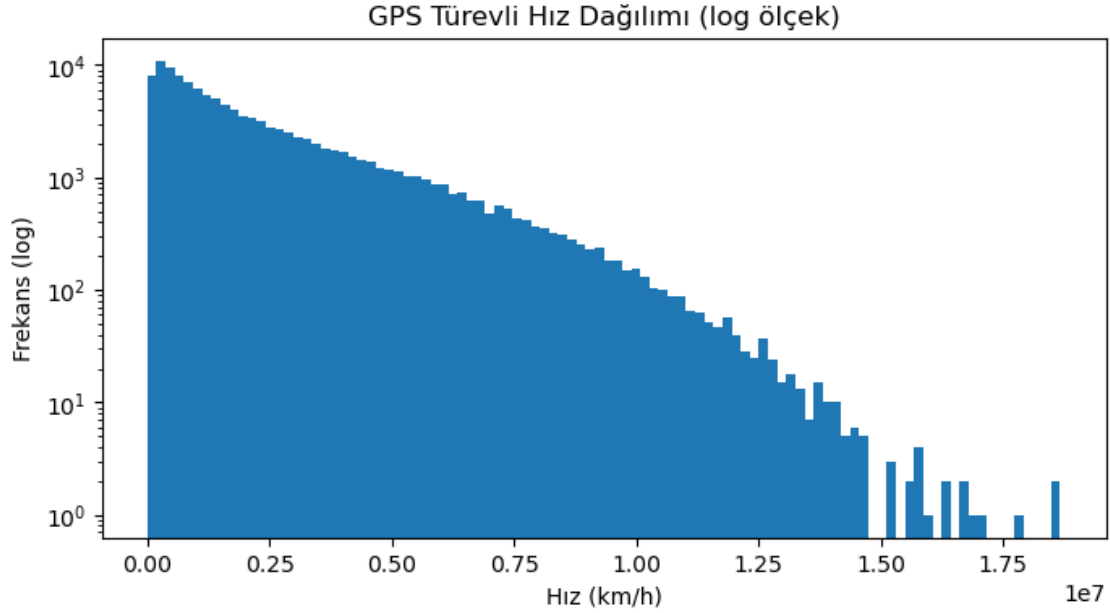
Hız istatistikleri (km/h):
count      1.199950e+05
mean       2.288942e+06
std        2.277365e+06
min        1.019878e+03
50%        1.488860e+06
90%        5.569585e+06
99%        9.925708e+06
max        1.867273e+07
Name: _calc_speed_kmh, dtype: float64
> 50 km/h: 119,995 satır
> 100 km/h: 119,995 satır
> 300 km/h: 119,995 satır
> 500 km/h: 119,995 satır
> 1000 km/h: 119,995 satır
> 5000 km/h: 119,985 satır

```

Araç bazında GPS Jump oranları (%):

```
vehicle_id
1001      100.00
2002      100.00
3003       99.99
4004       99.99
5005       99.99
```

Name: gps_jump, dtype: float64

Örnek 'absürt' hız satırları (> 1000 km/h):

	vehicle_id	timestamp	latitude	longitude	_calc_speed_kmh
1	1001	2023-01-01 00:00:05	46.670788	-96.459125	1.128717e+06
2	1001	2023-01-01 00:00:09	42.731518	-79.850442	1.242631e+06
3	1001	2023-01-01 00:00:11	33.698258	-91.952262	2.619937e+06
4	1001	2023-01-01 00:00:12	38.690047	-93.071695	2.030629e+06
5	1001	2023-01-01 00:00:14	39.429301	-82.352844	1.671433e+06
6	1001	2023-01-01 00:00:16	44.057224	-86.734911	1.133746e+06
7	1001	2023-01-01 00:00:17	35.932757	-78.735744	4.069321e+06
8	1001	2023-01-01 00:00:19	41.432166	-82.890276	1.277457e+06
9	1001	2023-01-01 00:00:20	53.258714	-93.186123	5.483967e+06
10	1001	2023-01-01 00:00:23	47.137124	-84.973326	1.075326e+06

```
[13]: # =====
# 13) Veri Seti Genel Uygunluk Özeti (EDA)
```

```

# Amaç: 12. hücredeki temel EDA'nın devamı olarak özellikle konum (latitude/
↳ longitude) sütunlarının
# geçerliliğini, araç/şoför bazlı dağılımların dengeliliğini ve mekânsal
↳ uygunluğu kontrol etmek.
# Böylece veri setinin sadece zamansal değil mekânsal bütünlüğü de doğrulanmış
↳ olur.
# =====

print("=== Veri Seti Genel Uygunluk Özeti ===")

# 1. Veri şekli ve kolon bilgileri
print("\n--- Boyutlar ---")
print(f"Satır sayısı: {df.shape[0]}")
print(f"Sütun sayısı: {df.shape[1]}")

print("\n--- Sütun Tipleri ---")
print(df.dtypes)

# 2. Eksik değer kontrolü
print("\n--- Eksik Değer Oranları ---")
print((df.isna().sum() / len(df) * 100).round(2))

# 3. Sayısal sütunların temel istatistikleri
print("\n--- Sayısal Sütun İstatistikleri ---")
print(df.describe().T)

# 4. Kategorik sütunların dağılımı
if "vehicle_id" in df.columns:
    print("\n--- Vehicle ID Dağılımı ---")
    print(df["vehicle_id"].value_counts(normalize=True).round(4) * 100)

if "driver_id" in df.columns:
    print("\n--- Driver ID Dağılımı ---")
    print(df["driver_id"].value_counts(normalize=True).round(4) * 100)

# 5. Zaman damgası kontrolü
time_col = None
for c in df.columns:
    if "time" in c.lower():
        time_col = c
        break

if time_col:
    print("\n--- Zaman Aralığı ---")
    print(f"Min: {df[time_col].min()}")
    print(f"Max: {df[time_col].max()}")

```

=== Veri Seti Genel Uygunluk Özeti ===

--- Boyutlar ---

Satır sayısı: 120000

Sütun sayısı: 28

--- Sütun Tipleri ---

trip_id	int64
driver_id	int64
vehicle_id	int64
timestamp	datetime64[ns]
latitude	float64
longitude	float64
speed	float64
acceleration	float64
steering_angle	int64
heading	float64
trip_duration	float64
trip_distance	float64
fuel_consumption	float64
rpm	float64
brake_usage	int64
lane_deviation	float64
weather_conditions	object
road_type	object
traffic_condition	object
stop_events	int64
geofencing_violation	int64
anomalous_event	int64
route_anomaly	int64
route_deviation_score	float64
acceleration_variation	float64
behavioral_consistency_index	float64
time_diff	float64
distance_diff	float64
dtype:	object

--- Eksik Değer Oranları ---

trip_id	0.0
driver_id	0.0
vehicle_id	0.0
timestamp	0.0
latitude	0.0
longitude	0.0
speed	0.0
acceleration	0.0
steering_angle	0.0
heading	0.0

trip_duration	0.0
trip_distance	0.0
fuel_consumption	0.0
rpm	0.0
brake_usage	0.0
lane_deviation	0.0
weather_conditions	0.0
road_type	0.0
traffic_condition	0.0
stop_events	0.0
geofencing_violation	0.0
anomalous_event	0.0
route_anomaly	0.0
route_deviation_score	0.0
acceleration_variation	0.0
behavioral_consistency_index	0.0
time_diff	0.0
distance_diff	0.0
dtype:	float64

--- Sayısal Sütun İstatistikleri ---

	count	mean \
trip_id	120000.0	60000.5
driver_id	120000.0	102.098875
vehicle_id	120000.0	2106.479375
timestamp	120000	2023-01-01 16:39:59.499999744
latitude	120000.0	39.990066
longitude	120000.0	-90.002296
speed	120000.0	29.971987
acceleration	120000.0	1.003904
steering_angle	120000.0	0.082442
heading	120000.0	179.923038
trip_duration	120000.0	3593.505077
trip_distance	120000.0	49.921316
fuel_consumption	120000.0	4.987515
rpm	120000.0	1991.53362
brake_usage	120000.0	4.995767
lane_deviation	120000.0	0.285753
stop_events	120000.0	0.9968
geofencing_violation	120000.0	0.050242
anomalous_event	120000.0	0.100167
route_anomaly	120000.0	0.099708
route_deviation_score	120000.0	0.285187
acceleration_variation	120000.0	0.714811
behavioral_consistency_index	120000.0	0.285855
time_diff	119999.0	1.0
distance_diff	119999.0	1262702.409394

	min \
trip_id	1.0
driver_id	101.0
vehicle_id	1001.0
timestamp	2023-01-01 00:00:00
latitude	17.93057
longitude	-133.129729
speed	0.000157
acceleration	-0.99991
steering_angle	-45.0
heading	0.000915
trip_duration	0.001821
trip_distance	0.000521
fuel_consumption	0.000016
rpm	500.015651
brake_usage	0.0
lane_deviation	0.000354
stop_events	0.0
geofencing_violation	0.0
anomalous_event	0.0
route_anomaly	0.0
route_deviation_score	0.000305
acceleration_variation	0.075593
behavioral_consistency_index	0.000295
time_diff	1.0
distance_diff	4847.772405

	25% \
trip_id	30000.75
driver_id	101.0
vehicle_id	1001.0
timestamp	2023-01-01 08:19:59.750000128
latitude	36.623453
longitude	-96.799608
speed	8.61525
acceleration	-0.41903
steering_angle	-10.0
heading	89.972635
trip_duration	1032.752956
trip_distance	14.3195
fuel_consumption	1.445889
rpm	927.900033
brake_usage	3.0
lane_deviation	0.161382
stop_events	0.0
geofencing_violation	0.0
anomalous_event	0.0
route_anomaly	0.0

route_deviation_score	0.160065
acceleration_variation	0.611532
behavioral_consistency_index	0.160986
time_diff	1.0
distance_diff	743175.326378

	50%	\
trip_id	60000.5	
driver_id	102.0	
vehicle_id	2002.0	
timestamp	2023-01-01 16:39:59.500000	
latitude	39.987503	
longitude	-89.969652	
speed	20.633107	
acceleration	0.388639	
steering_angle	0.0	
heading	179.859502	
trip_duration	2484.164733	
trip_distance	34.387936	
fuel_consumption	3.464778	
rpm	1535.258915	
brake_usage	5.0	
lane_deviation	0.264586	
stop_events	1.0	
geofencing_violation	0.0	
anomalous_event	0.0	
route_anomaly	0.0	
route_deviation_score	0.263214	
acceleration_variation	0.735854	
behavioral_consistency_index	0.264427	
time_diff	1.0	
distance_diff	1164683.436732	

	75%	\
trip_id	90000.25	
driver_id	103.0	
vehicle_id	3003.0	
timestamp	2023-01-02 00:59:59.249999872	
latitude	43.357958	
longitude	-83.241541	
speed	41.439832	
acceleration	1.777851	
steering_angle	10.0	
heading	269.673973	
trip_duration	4975.872175	
trip_distance	69.138769	
fuel_consumption	6.914018	
rpm	2563.837376	

brake_usage	6.0
lane_deviation	0.389144
stop_events	2.0
geofencing_violation	0.0
anomalous_event	0.0
route_anomaly	0.0
route_deviation_score	0.389066
acceleration_variation	0.838992
behavioral_consistency_index	0.389694
time_diff	1.0
distance_diff	1675695.996452

	max	std
trip_id	120000.0	34641.160489
driver_id	105.0	1.371367
vehicle_id	5005.0	1379.539988
timestamp	2023-01-02 09:19:59	NaN
latitude	61.096832	5.002472
longitude	-46.981523	10.026103
speed	365.764111	30.211853
acceleration	22.032532	1.998322
steering_angle	45.0	14.87023
heading	359.996851	103.833915
trip_duration	46866.782872	3595.55216
trip_distance	586.424402	50.136007
fuel_consumption	50.650228	4.965751
rpm	18879.432692	1498.933743
brake_usage	19.0	2.240727
lane_deviation	0.932762	0.159819
stop_events	8.0	1.001481
geofencing_violation	1.0	0.218444
anomalous_event	1.0	0.300223
route_anomaly	1.0	0.299612
route_deviation_score	0.948786	0.15984
acceleration_variation	0.99954	0.159045
behavioral_consistency_index	0.942612	0.160088
time_diff	1.0	0.0
distance_diff	5335941.322926	694119.7491

--- Vehicle ID Dağılımı ---

vehicle_id	
1001	49.94
2002	19.91
5005	10.12
3003	10.04
4004	9.98

Name: proportion, dtype: float64

--- Driver ID Dağılımı ---

driver_id

101 49.91

102 20.14

104 10.17

103 9.95

105 9.83

Name: proportion, dtype: float64

--- Zaman Aralığı ---

Min: 2023-01-01 00:00:00

Max: 2023-01-02 09:19:59

```
[14]: # =====
# 14) Konum (Lat/Lon) Uygunluk Analizi (range check, dağılım, anomaliler)
# Amaç: Latitude/Longitude değerlerinin geçerli aralıkta olup olmadığını,
#       (0,0) gibi absürt koordinatlar içerip içermediğini kontrol etmek
#       ve dağılımı görselleştirmek.
# =====

import matplotlib.pyplot as plt

print("=== Konum (Latitude / Longitude) Uygunluk Kontrolü ===")

lat_col = "latitude"
lon_col = "longitude"

# Range check
invalid_lat = df[(df[lat_col] < -90) | (df[lat_col] > 90)]
invalid_lon = df[(df[lon_col] < -180) | (df[lon_col] > 180)]
zero_coords = df[(df[lat_col] == 0) & (df[lon_col] == 0)]

print(f"Toplam satır: {len(df):,}")
print(f"Geçersiz LAT sayısı: {len(invalid_lat):,}")
print(f"Geçersiz LON sayısı: {len(invalid_lon):,}")
print(f"(0,0) koordinat sayısı: {len(zero_coords):,}")

# Araç bazında koordinat sayısı
vehicle_dist = df.groupby("vehicle_id")[lat_col, lon_col].count()
print("\nAraç bazında koordinat kayıt sayıları:")
print(vehicle_dist)

# Harita üzerinde kaba dağılım (örnek scatter)
plt.figure(figsize=(8, 6))
plt.scatter(df[lon_col], df[lat_col], s=1, alpha=0.3)
plt.title("Konum Dağılımı (Longitude vs Latitude)")
plt.xlabel("Longitude")
```

```

plt.ylabel("Latitude")
plt.grid(True)
plt.show()

# Outlier örneklerini göster
if len(invalid_lat) > 0 or len(invalid_lon) > 0 or len(zero_coords) > 0:
    print("\n Örnek 'absürt' konum satırları:")
    display(pd.concat([invalid_lat.head(3), invalid_lon.head(3), zero_coords.
↳ head(3)]))
else:
    print("\n Tüm konum değerleri aralık içinde, sorun görünmüyor.")

```

=== Konum (Latitude / Longitude) Uygunluk Kontrolü ===

Toplam satır: 120,000

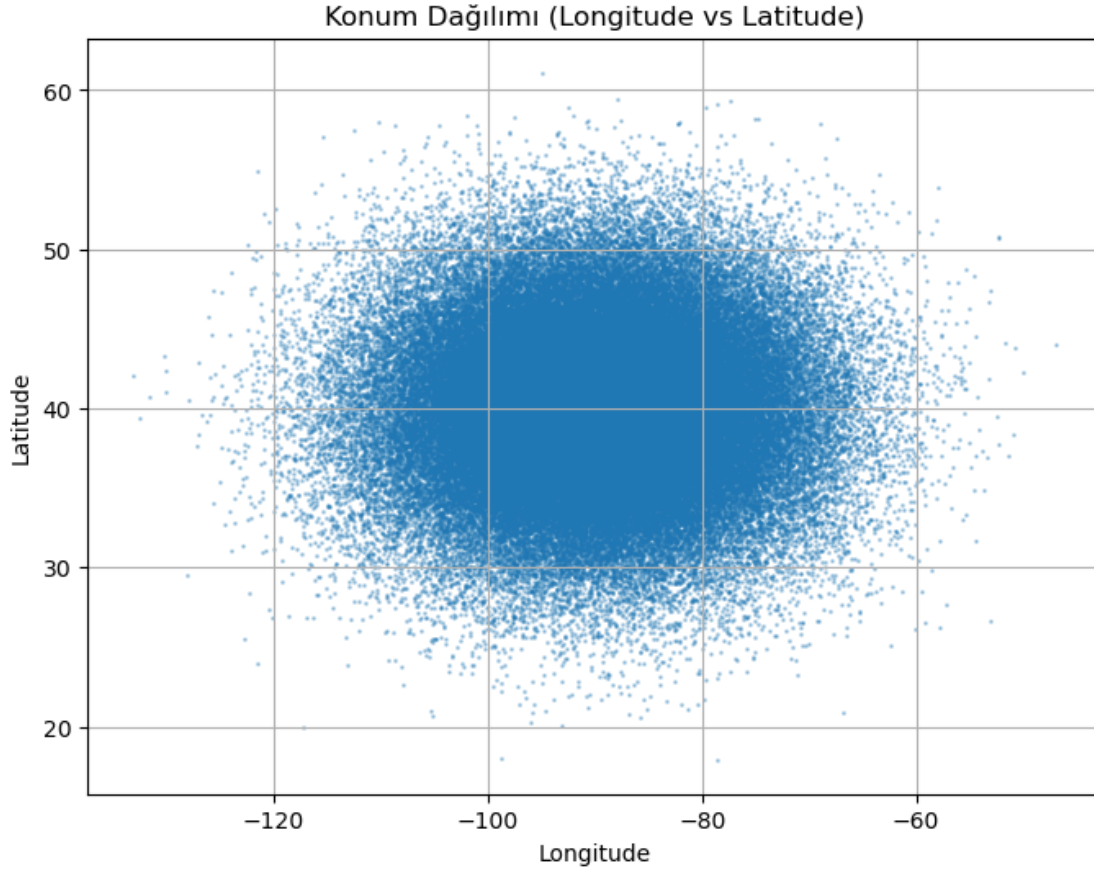
Geçersiz LAT sayısı: 0

Geçersiz LON sayısı: 0

(0,0) koordinat sayısı: 0

Araç bazında koordinat kayıt sayıları:

vehicle_id	latitude	longitude
1001	59929	59929
2002	23891	23891
3003	12053	12053
4004	11980	11980
5005	12147	12147

Tüm konum değerleri aralık içinde, sorun görünmüyor.

```
[15]: # =====  
# 15) Anomali-Korelasyon Analizi (EDA)  
# Amaç:  
# - Farklı anomali türlerinin (anomalous_event, route_anomaly, ↳  
#   ↳geofencing_violation)  
#   ve ilgili sayısal sinyallerin (speed, acceleration, vb.) ilişkisini ↳  
#   ↳ölçmek.  
# - Eş-görünme oranları ( $P(B=1|A=1)$ ), Lift ve Jaccard ile birlikte yorumlamak.  
# Not:  
# - Yalnızca mevcut sütunlar kullanılır; yeni kolon üretilmez, dosyaya ↳  
#   ↳yazılmaz.  
# =====  
  
import numpy as np  
import pandas as pd
```

```

# ----- 0) Hangi sütunlar var? -----
candidate_anomaly_cols = [
    "anomalous_event", "route_anomaly", "geofencing_violation"
]
candidate_numeric_cols = [
    "speed", "acceleration", "steering_angle", "heading",
    ↵
    ↪ "route_deviation_score", "acceleration_variation", "behavioral_consistency_index"
]

anomaly_cols = [c for c in candidate_anomaly_cols if c in df.columns]
numeric_cols = [c for c in candidate_numeric_cols if c in df.columns]

print("=== Anomali-Korelasyon Analizi ===")
print(f"Bulunan anomali sütunları: {anomaly_cols}")
print(f"İncelenecek sayısal sütunlar: {numeric_cols}")

if len(anomaly_cols) < 1:
    raise RuntimeError("Analiz için en az bir anomali sütunu gerekli (örn. ↵
    ↪anomalous_event).")

# ----- 1) Korelasyon Matrisi -----
# Anomali kolonlarını 0/1'e döndürüp sayısalılarla birlikte korelasyon ↵
    ↪oluşturuyoruz.
corr_df = df.copy()

for c in anomaly_cols:
    corr_df[c] = pd.to_numeric(corr_df[c], errors="coerce").fillna(0).clip(0,1).
    ↪astype(float)

num_for_corr = numeric_cols + anomaly_cols
num_for_corr = [c for c in num_for_corr if c in corr_df.columns]

if len(num_for_corr) >= 2:
    corr_mat = corr_df[num_for_corr].corr(method="pearson")
    print("\n--- Korelasyon Matrisi (Pearson) ---")
    print(corr_mat.round(3))
else:
    print("\n(Not) Korelasyon matrisi için en az iki sayısal/sıfır-bir sütun ↵
    ↪gerekir.")

# ----- 2) Anomali Çiftleri: Ko-olasılık, Lift, Jaccard ↵
    ↪-----
def _pair_stats(A, B, frame):
    # A ve B: binary sütun adları
    a = pd.to_numeric(frame[A], errors="coerce").fillna(0).clip(0,1)

```

```

b = pd.to_numeric(frame[B], errors="coerce").fillna(0).clip(0,1)

n = len(frame)
a1 = a.sum()
b1 = b.sum()
ab1 = ((a==1) & (b==1)).sum()

pA = a1 / n if n else np.nan
pB = b1 / n if n else np.nan
pB_given_A = ab1 / a1 if a1 > 0 else np.nan
jaccard = ab1 / ((a1 + b1 - ab1) if (a1 + b1 - ab1) > 0 else np.nan)
lift = (pB_given_A / pB) if (pB and not np.isnan(pB_given_A)) else np.nan

return {
    "count(A=1)": int(a1),
    "count(B=1)": int(b1),
    "count(A=1,B=1)": int(ab1),
    "P(B=1|A=1)": round(pB_given_A*100, 2) if not np.isnan(pB_given_A) else
↳ np.nan,
    "P(A=1)": round(pA*100, 2) if not np.isnan(pA) else np.nan,
    "P(B=1)": round(pB*100, 2) if not np.isnan(pB) else np.nan,
    "Lift(A->B)": round(lift, 3) if not np.isnan(lift) else np.nan,
    "Jaccard(A,B)": round(jaccard, 3) if not np.isnan(jaccard) else np.nan,
}

pair_rows = []
for i in range(len(anomaly_cols)):
    for j in range(i+1, len(anomaly_cols)):
        A, B = anomaly_cols[i], anomaly_cols[j]
        stats_ab = _pair_stats(A, B, df)
        stats_ba = _pair_stats(B, A, df)

        # A->B ve B->A yönlerini ayrı tutuyoruz (conditional değişir)
        row_ab = {"A": A, "B": B}
        row_ab.update(stats_ab)
        pair_rows.append(row_ab)

        row_ba = {"A": B, "B": A}
        row_ba.update(stats_ba)
        pair_rows.append(row_ba)

if pair_rows:
    pair_table = pd.DataFrame(pair_rows, columns=[
        "A", "B", "count(A=1)", "count(B=1)", "count(A=1,B=1)",
        "P(B=1|A=1)", "P(A=1)", "P(B=1)", "Lift(A->B)", "Jaccard(A,B)"
    ])
    print("\n--- Anomali Çiftleri: Ko-olasılık / Lift / Jaccard ---")

```

```

    print(pair_table.to_string(index=False))
else:
    print("\n(Not) İkili anomali analizi için en az iki anomali sütunu gerekir.
↪")

# ----- 3) Basit Çapraz Tablolar (opsiyonel özet) ↪
↪-----
for col in anomaly_cols:
    vc = pd.to_numeric(df[col], errors="coerce").fillna(0).clip(0,1)
    rate = vc.mean()*100 if len(vc)>0 else np.nan
    print(f"\n{col} -> Pozitif oranı: {rate:.2f}% | Pozitif sayısı: {int(vc.
↪sum())}")

```

=== Anomali-Korelasyon Analizi ===

Bulunan anomali sütunları: ['anomalous_event', 'route_anomaly',
'geofencing_violation']

İncelenecek sayısal sütunlar: ['speed', 'acceleration', 'steering_angle',
'heading', 'route_deviation_score', 'acceleration_variation',
'behavioral_consistency_index']

--- Korelasyon Matrisi (Pearson) ---

	speed	acceleration	steering_angle	heading	\
speed	1.000	0.000	-0.001	-0.006	
acceleration	0.000	1.000	-0.001	0.006	
steering_angle	-0.001	-0.001	1.000	-0.001	
heading	-0.006	0.006	-0.001	1.000	
route_deviation_score	-0.001	0.002	0.002	0.001	
acceleration_variation	0.003	-0.003	-0.001	-0.004	
behavioral_consistency_index	-0.004	0.002	0.003	-0.005	
anomalous_event	0.003	0.000	0.008	0.000	
route_anomaly	0.001	-0.000	-0.005	0.006	
geofencing_violation	0.002	0.000	0.001	0.002	

	route_deviation_score	acceleration_variation	\
speed	-0.001	0.003	
acceleration	0.002	-0.003	
steering_angle	0.002	-0.001	
heading	0.001	-0.004	
route_deviation_score	1.000	-0.000	
acceleration_variation	-0.000	1.000	
behavioral_consistency_index	-0.009	-0.001	
anomalous_event	-0.006	0.001	
route_anomaly	0.004	-0.002	
geofencing_violation	-0.006	-0.002	

	behavioral_consistency_index	anomalous_event	\
speed	-0.004	0.003	

acceleration	0.002	0.000
steering_angle	0.003	0.008
heading	-0.005	0.000
route_deviation_score	-0.009	-0.006
acceleration_variation	-0.001	0.001
behavioral_consistency_index	1.000	-0.001
anomalous_event	-0.001	1.000
route_anomaly	0.004	-0.005
geofencing_violation	0.001	-0.003

	route_anomaly	geofencing_violation
speed	0.001	0.002
acceleration	-0.000	0.000
steering_angle	-0.005	0.001
heading	0.006	0.002
route_deviation_score	0.004	-0.006
acceleration_variation	-0.002	-0.002
behavioral_consistency_index	0.004	0.001
anomalous_event	-0.005	-0.003
route_anomaly	1.000	0.001
geofencing_violation	0.001	1.000

--- Anomali Çiftleri: Ko-olasılık / Lift / Jaccard ---

	A	B	count(A=1)	count(B=1)
count(A=1,B=1)	P(B=1 A=1)	P(A=1)	P(B=1)	Lift(A->B)
				Jaccard(A,B)
anomalous_event	route_anomaly	12020	11965	
1145	9.53	10.02	9.97	0.955
	route_anomaly	anomalous_event	11965	12020
1145	9.57	9.97	10.02	0.955
	anomalous_event	geofencing_violation	12020	6029
579	4.82	10.02	5.02	0.959
	geofencing_violation	anomalous_event	6029	12020
579	9.60	5.02	10.02	0.959
	route_anomaly	geofencing_violation	11965	6029
611	5.11	9.97	5.02	1.016
	geofencing_violation	route_anomaly	6029	11965
611	10.13	5.02	9.97	1.016

anomalous_event -> Pozitif oranı: 10.02% | Pozitif sayısı: 12020

route_anomaly -> Pozitif oranı: 9.97% | Pozitif sayısı: 11965

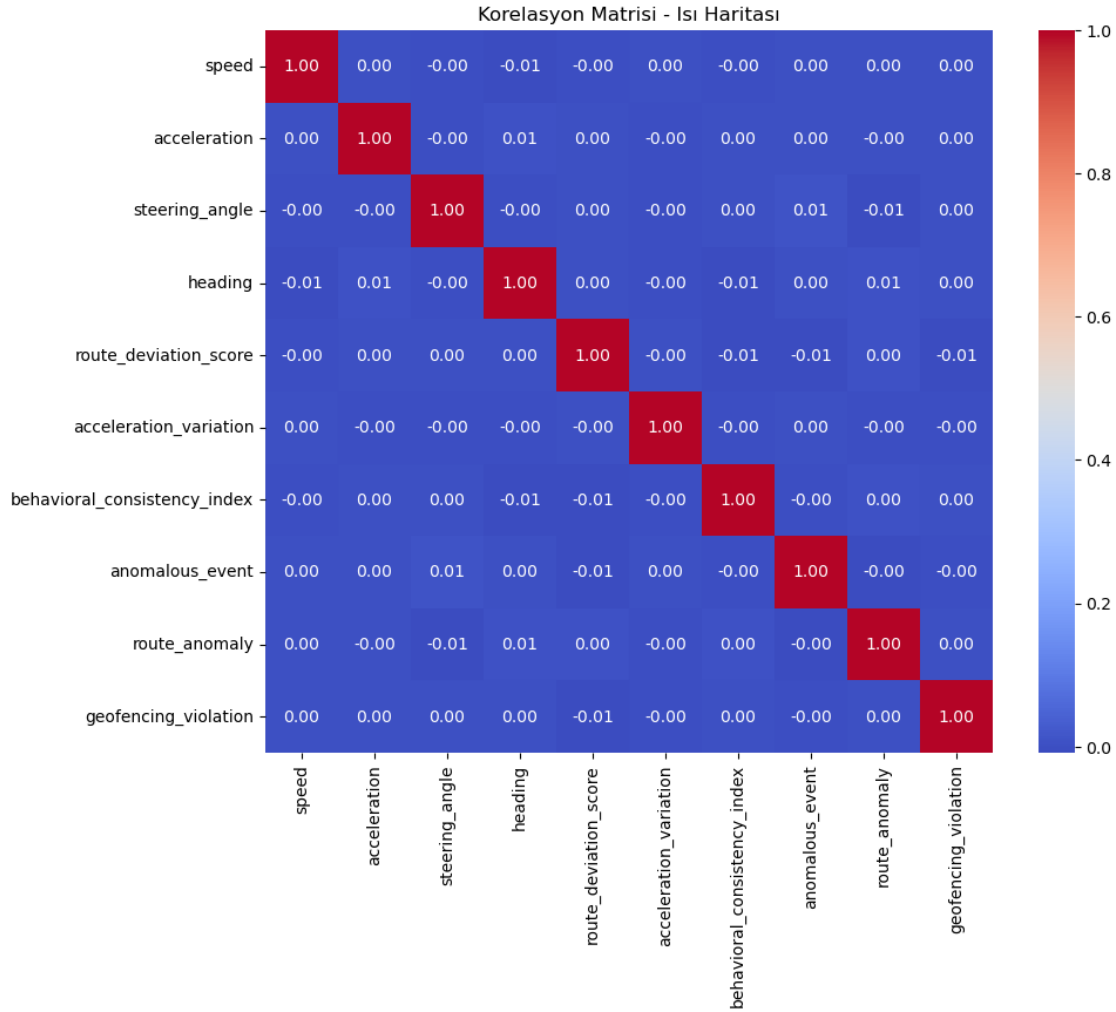
geofencing_violation -> Pozitif oranı: 5.02% | Pozitif sayısı: 6029

[16]: # Hücre 15 - Korelasyon Isı Haritası (Heatmap)

```
import seaborn as sns
import matplotlib.pyplot as plt
```

```
# Anomali ve sayısal sütunlar için korelasyon matrisi
corr = df[["speed", "acceleration", "steering_angle", "heading",
          "route_deviation_score", "acceleration_variation",
          "behavioral_consistency_index",
          "anomalous_event", "route_anomaly", "geofencing_violation"]].corr()

plt.figure(figsize=(10, 8))
sns.heatmap(corr, annot=True, fmt=".2f", cmap="coolwarm", cbar=True)
plt.title("Korelasyon Matrisi - Isı Haritası")
plt.show()
```



```
[17]: # =====
# 16) Trip Süreleri & Mesafeleri (EDA)
# Amaç: trip_id bazında toplam süre (dk) ve mesafe (km) dağılımını görmek,
```

```

#      çok kısa/uzun yolculukları işaretlemek.
# =====

print("--- Trip Bazlı Özet ---")

# Her bir trip_id için toplam satır sayısını, minimum ve maksimum zaman
↳ damgasını hesaplayalım
# Bu, yolculukların başlangıç/bitiş zamanını ve veri yoğunluğunu anlamamızı
↳ sağlar.
trip_summary = df.groupby('trip_id').agg(
    row_count=('trip_id', 'size'),
    min_timestamp=('timestamp', 'min'),
    max_timestamp=('timestamp', 'max'),
    total_duration_minutes=('trip_duration', 'max'),
    total_distance_km=('trip_distance', 'max')
)

# min_timestamp ve max_timestamp farkını hesaplayarak trip süresini doğrula
trip_summary['calculated_duration_seconds'] = (pd.
↳ to_datetime(trip_summary['max_timestamp']) - pd.
↳ to_datetime(trip_summary['min_timestamp']))).dt.total_seconds()

# En kısa ve en uzun 5 yolculuğu görüntüle
print("\n--- En Kısa ve En Uzun 5 Yolculuk (Toplam Süreye Göre) ---")
print(trip_summary.sort_values(by='calculated_duration_seconds',
↳ ascending=True).head())
print(trip_summary.sort_values(by='calculated_duration_seconds',
↳ ascending=False).head())

print("\n--- Satır Sayısına Göre Anormal Yolculuklar ---")
# Anormal derecede az satırdan oluşan yolculukları bulalım (örn: 10 satırdan az)
short_trips = trip_summary[trip_summary['row_count'] < 10].
↳ sort_values(by='row_count', ascending=True)
print(f"\n{len(short_trips)} adet 10 satırdan kısa yolculuk tespit edildi.")
print(short_trips.head())

# Satır sayılarının dağılımını histogram ile görselleştir
plt.figure(figsize=(10, 6))
trip_summary['row_count'].hist(bins=50)
plt.title('Yolculukların (Trip) Satır Sayısı Dağılımı')
plt.xlabel('Satır Sayısı')
plt.ylabel('Yolculuk Sayısı')
plt.show()

# trip_duration ve trip_distance sütunlarının dağılımlarını görselleştir
plt.figure(figsize=(12, 5))

```

```

plt.subplot(1, 2, 1)
trip_summary['total_duration_minutes'].hist(bins=50)
plt.title('Yolculuk Süresi Dağılımı (Dakika)')
plt.xlabel('Süre (Dakika)')
plt.ylabel('Yolculuk Sayısı')

plt.subplot(1, 2, 2)
trip_summary['total_distance_km'].hist(bins=50)
plt.title('Yolculuk Mesafesi Dağılımı (km)')
plt.xlabel('Mesafe (km)')
plt.ylabel('Yolculuk Sayısı')
plt.tight_layout()
plt.show()

print("\n--- Analiz Özeti ---")
print(f"Toplam yolculuk sayısı: {len(trip_summary)}")
print(f"Ortalama yolculuk süresi: {trip_summary['total_duration_minutes'].
    ↪mean():.2f} dakika")
print(f"Ortalama yolculuk mesafesi: {trip_summary['total_distance_km'].mean():.
    ↪2f} km")
print(f"Satır sayısı 10'dan az olan yolculuk oranı: {(len(short_trips) /
    ↪len(trip_summary)) * 100:.2f}%")

```

--- Trip Bazlı Özet ---

--- En Kısa ve En Uzun 5 Yolculuk (Toplam Süreye Göre) ---

	row_count	min_timestamp	max_timestamp	\
trip_id				
1	1	2023-01-01 00:00:00	2023-01-01 00:00:00	
80008	1	2023-01-01 22:13:27	2023-01-01 22:13:27	
80007	1	2023-01-01 22:13:26	2023-01-01 22:13:26	
80006	1	2023-01-01 22:13:25	2023-01-01 22:13:25	
80005	1	2023-01-01 22:13:24	2023-01-01 22:13:24	

	total_duration_minutes	total_distance_km	\
trip_id			
1	250.980424	24.868334	
80008	7328.185208	45.788999	
80007	763.973827	72.253639	
80006	7613.238215	7.369188	
80005	3553.945501	41.060107	

	calculated_duration_seconds
trip_id	
1	0.0
80008	0.0
80007	0.0

80006		0.0
80005		0.0
	row_count	min_timestamp max_timestamp \
trip_id		
1	1	2023-01-01 00:00:00 2023-01-01 00:00:00
79997	1	2023-01-01 22:13:16 2023-01-01 22:13:16
80009	1	2023-01-01 22:13:28 2023-01-01 22:13:28
80008	1	2023-01-01 22:13:27 2023-01-01 22:13:27
80007	1	2023-01-01 22:13:26 2023-01-01 22:13:26

	total_duration_minutes	total_distance_km \
trip_id		
1	250.980424	24.868334
79997	374.291629	123.015808
80009	488.096328	19.069439
80008	7328.185208	45.788999
80007	763.973827	72.253639

	calculated_duration_seconds
trip_id	
1	0.0
79997	0.0
80009	0.0
80008	0.0
80007	0.0

--- Satır Sayısına Göre Anormal Yolculuklar ---

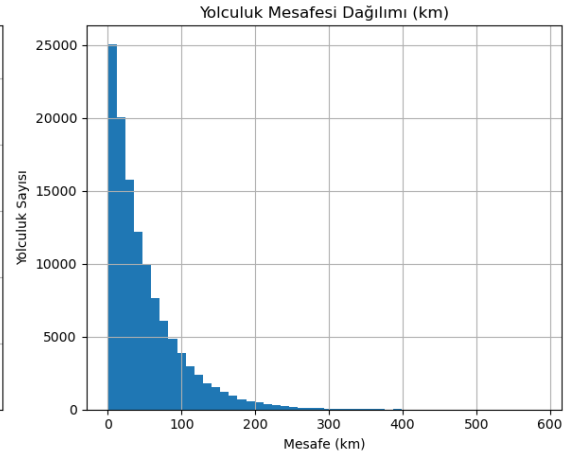
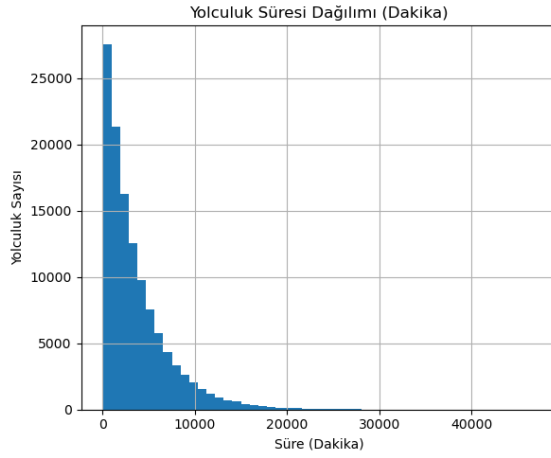
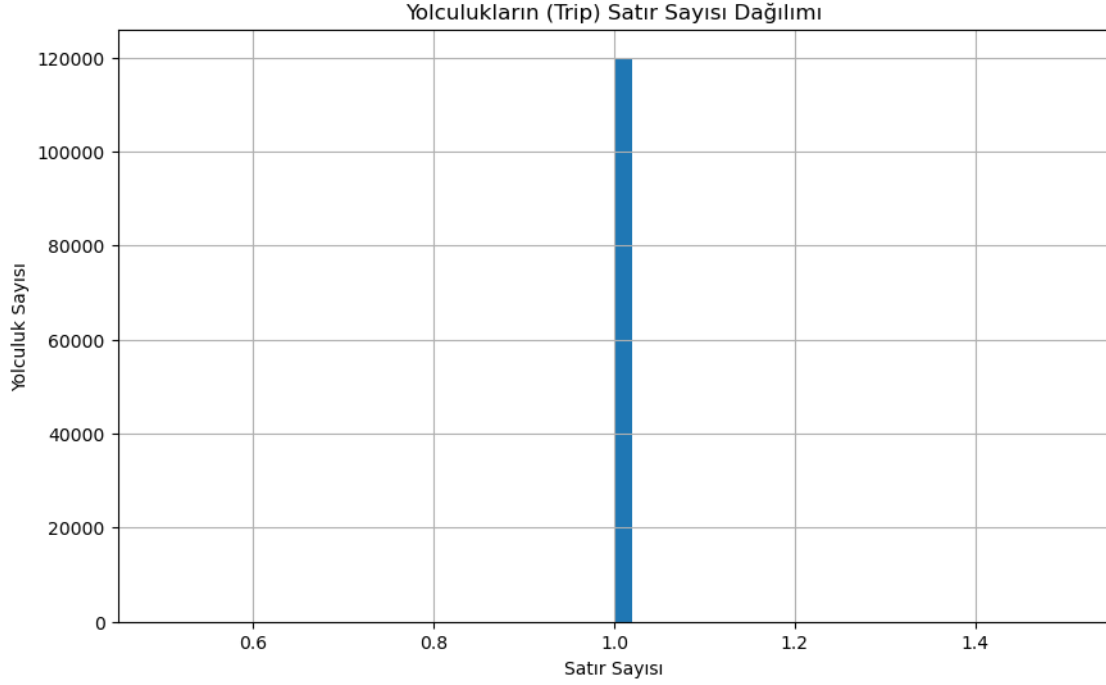
120000 adet 10 satırdan kısa yolculuk tespit edildi.

	row_count	min_timestamp	max_timestamp \
trip_id			
1	1	2023-01-01 00:00:00	2023-01-01 00:00:00
80008	1	2023-01-01 22:13:27	2023-01-01 22:13:27
80007	1	2023-01-01 22:13:26	2023-01-01 22:13:26
80006	1	2023-01-01 22:13:25	2023-01-01 22:13:25
80005	1	2023-01-01 22:13:24	2023-01-01 22:13:24

	total_duration_minutes	total_distance_km \
trip_id		
1	250.980424	24.868334
80008	7328.185208	45.788999
80007	763.973827	72.253639
80006	7613.238215	7.369188
80005	3553.945501	41.060107

	calculated_duration_seconds
trip_id	
1	0.0

80008	0.0
80007	0.0
80006	0.0
80005	0.0

--- Analiz Özeti ---

Toplam yolculuk sayısı: 120000

Ortalama yolculuk süresi: 3593.51 dakika

Ortalama yolculuk mesafesi: 49.92 km

Satır sayısı 10'dan az olan yolculuk oranı: 100.00%

```
[18]: # =====
# 17) Trip Bazlı GPS Jump Dağılımı (EDA)
# Amaç: trip_id bazında gps_jump sayısı/oranı ve tek-satırlı trip tespiti
# Not: df'e yazmadan geçici hesaplar yapar (timestamp/mesafe/sürat)
# =====

import numpy as np
import pandas as pd
import matplotlib.pyplot as plt

# ---- Gerekli kolonlar
req = ["trip_id", "timestamp", "latitude", "longitude"]
missing = [c for c in req if c not in df.columns]
if missing:
    raise KeyError(f"Gerekli sütun(lar) eksik: {missing}")

# ---- Geçici çerçeve
tmp = df[req].copy()
tmp["ts"] = pd.to_datetime(tmp["timestamp"], errors="coerce")
tmp["lat"] = pd.to_numeric(tmp["latitude"], errors="coerce")
tmp["lon"] = pd.to_numeric(tmp["longitude"], errors="coerce")

# ---- Trip içinde kronolojik sırala + ardışık farklar
tmp = tmp.sort_values(["trip_id", "ts"], kind="mergesort").
    ↪reset_index(drop=True)
tmp["prev_lat"] = tmp.groupby("trip_id")["lat"].shift(1)
tmp["prev_lon"] = tmp.groupby("trip_id")["lon"].shift(1)
tmp["prev_ts"] = tmp.groupby("trip_id")["ts"].shift(1)

# ---- Haversine (metre) - vektörize
def haversine_m(lat1, lon1, lat2, lon2):
    R = 6_371_000.0
    phi1, phi2 = np.radians(lat1), np.radians(lat2)
    dphi = np.radians(lat2 - lat1)
    dlmb = np.radians(lon2 - lon1)
    a = np.sin(dphi/2.0)**2 + np.cos(phi1)*np.cos(phi2)*np.sin(dlmb/2.0)**2
    ↪return 2.0 * R * np.arctan2(np.sqrt(a), np.sqrt(1.0 - a))

tmp["_dist_m"] = haversine_m(tmp["prev_lat"], tmp["prev_lon"], tmp["lat"], ↪
    ↪tmp["lon"])
tmp["_dt_s"] = (tmp["ts"] - tmp["prev_ts"]).dt.total_seconds()

# ---- Türetilmiş hız (km/h) ve gps_jump (yalnızca geçici)
```

```

speed_kmh = np.where(tmp["_dt_s"] > 0, (tmp["_dist_m"] / tmp["_dt_s"]) * 3.6,
↳np.nan)
SHORT_DT_S = 2
PHYS_KMH = 300.0
gps_jump = (
    ((tmp["_dt_s"] <= SHORT_DT_S) & (speed_kmh > PHYS_KMH)) |
    (speed_kmh > 1000.0) |
    (tmp["_dist_m"] > 200_000.0)
).astype(int)

tmp["_gps_jump"] = gps_jump

# ---- Trip bazında özetler
counts = tmp.groupby("trip_id", sort=False).size().rename("row_count")
multi_mask = counts >= 2
single_trips = (~multi_mask).sum()
total_trips = len(counts)

summary = (
    tmp.loc[multi_mask.reindex(tmp["trip_id"]).to_numpy()]
    .groupby("trip_id", sort=False)
    .agg(
        rows=("trip_id", "size"),
        jump_count=("_gps_jump", "sum"),
        jump_rate=("_gps_jump", lambda s: s.mean()*100.0),
        dt_median_s=("_dt_s", "median")
    )
    .reset_index()
)

print("=== Trip Bazlı GPS Jump Dağılımı ===")
print(f"Toplam trip sayısı: {total_trips:,}")
print(f"Tek satırlı trip sayısı: {single_trips:,} "
      f"oran: {single_trips/total_trips*100:.2f}%")

if len(summary) == 0:
    print("\nUyarı: Tüm trip'ler tek satır görünüyor. "
          "Trip segmentasyonu/oluşturma aşaması gözden geçirilmeli; "
          "gps_jump değerlendirilemedi.")
else:
    print("\n--- Trip bazında jump_rate istatistikleri (%) ---")
    print(summary["jump_rate"].describe([0.5, 0.9, 0.99]).round(2))
    print("\n--- En yüksek jump_rate (ilk 10) ---")
    print(summary.sort_values("jump_rate", ascending=False)
          .head(10)
          .reset_index(drop=True)
          .round({"jump_rate": 2}))

```



```
# Basit histogram (jump_rate %)
plt.figure(figsize=(7,5))
plt.hist(summary["jump_rate"], bins=40)
plt.title("Trip Bazında GPS Jump Oranı Dağılımı (%)")
plt.xlabel("jump_rate (%)")
plt.ylabel("Frekans")
plt.show()
```

```
=== Trip Bazlı GPS Jump Dağılımı ===
Toplam trip sayısı: 120,000
Tek satırlı trip sayısı: 120,000 (oran: 100.00%)
```

Uyarı: Tüm trip'ler tek satır görünüyor. Trip segmentasyonu/oluşturma aşaması gözden geçirilmeli; gps_jump değerlendirilemedi.

0.1 Geleceğe Dönük Notlar

Bu bölüm, EDA sürecinde ortaya çıkan bulgular ışığında, veri mühendisliği ve model geliştirme aşamalarında dikkate alınması gereken noktaları özetlemektedir:

- **Veri Mühendisliği ve Temizleme:** En kritik bulgu olan “sahte trip_id” sorununun çözülmesi gerektiği ve bunun için timestamp ve vehicle_id gibi sütunları kullanarak mantıklı yolculuklar oluşturulacağı belirtilmeli. Ayrıca, GPS sıçramaları ve diğer aykırı değerlerin temizlenmesinin de bu aşamanın bir parçası olduğu vurgulanabilir.
- **Model Seçimi:** Veri setindeki özellikler arasında zayıf bir doğrusal korelasyon olduğu için, anomali tespiti için doğrusal olmayan (non-linear) makine öğrenmesi algoritmalarının (örn. Isolation Forest) daha uygun olacağı not edilmeli.
- **Ağırlıklandırma ve Çoklu Anomali Tespiti:** Farklı anomali türleri arasındaki zayıf ilişki, birleşik anomali tespiti modeline ihtiyaç olduğunu gösteriyor. Yani, bir geofencing_violation ve aynı anda bir speed_anomaly'nin daha ciddi bir anomali olarak değerlendirileceği bir sistemin tasarlanabileceği belirtilebilir.

```
[ ]: !jupyter nbconvert --to pdf "01_eda.ipynb" --output "../output/eda_report.pdf"
```